

Budapest 62
T. c.Postafiók 282.
Cs. p.

„Ujság” szerkesztősége

Politi Ujság

16. évfolyam

Noviszád, 1935 február 12. kedd

36. szám

A petrovoszeli vérvád a noviszádi törvényeszek előtt

A kormány szívesen látja a nagyobb politikai csoportok részvételét a májusi választáson

Jevtics a politikai békülékenység szellemében akarja megtartatni a választást — Két nagy érdekességű cikk a „Politika” tegnapi számában

A beogradi „Politika” tegnapi számában két feltűnést keltő cikket közöl a politikai helyzettel kapcsolatosan. A lap vezető cikkét dr. Sztanojevics Sztanoje egyetemi tanár „A szabad nyilvános értesítés szükségessége” címén írta és ebben rámutat arra, hogy az összes elvi kérdésekben, amelyek megoldásra várnak, lehetővé kell tenni, minden polgárnak, hogy szabadon védje álláspontját, nézetét és véleményét. Teljesen alaptalan az a feltevés, hogy az államot és népet érdeklő kérdések szabad meg-

vitatása, az államnak vagy bárkinek ártatlan, mert az államnak kötelessége és erre rendelkezésre állnak a szükséges eszközök is, hogy minden vitát csak az állam érdekeinek határain belül engedjen meg. Mindezt, aki ezt a határt átlépi, vagy az állam érdekeivel ellentétes álláspontot foglal el, az állam megakadályozhatja ebben a munkájában. Azoknak a kérdéseknek és feladatoknak, amelyek ma annyira érdeklik az államot és népet, szabad megvitatása nem lehet ártalmas, hanem csak hasznos.

A szkupstinai választások előtt

A „Politika” másik cikkében a választás előkészületeivel kapcsolatosan tesz nagy jelentőségű megállapításokat. A lap rámutat arra, hogy a Jevtics kormány december 21-én mutatkozott be a szkupstinának, de többet nem dolgozott együtt vele, bár az Uzunovics kormány kidolgozta és a szkupstina elé terjesztette az 1935-36 évi költségvetést, sőt már a pénzügyi bizottságot is összehívták annak letárgyalására. Most azonban feloszlatták a szkupstinát, amelyet az 1931. szeptember 3-i alkotmány alapján választottak meg 1931 november 8-án.

Amikor Jevtics Bogolyub kapott megbízatást a múlt év decemberében kormányalakításra,

azonnal megélénkült a politikai élet, mert Jevtics azokkal a szemé-

lyekkel is tárgyalni kezdett, akik addig ellenzékben voltak.

Ez az elhatározása volt az oka annak is, hogy Sztanojevics Acával és Miletics Krsztával, a volt radikális párt vezetőivel és dr. Korosec Ante volt miniszterelnökkel tárgyalta.

Jevtics, amikor kormányra jutott be ható munkához kezdett és arra törekedett, hogy minél élénkebbé tegye a politikai életet. Ez volt az oka a szkupstina feloszlásának is, bár a költségvetést sem szavazta meg. Az alkotmány azonban lehetővé teszi a kormánynak, hogy négy hónapig a régi költségvetés alapján kormányozzon és így nem is kellett most letárgyalni a költségvetést, ami viszont lehetővé tette a szkupstina feloszlását.

A Jevtics kormány munkája

A Jevtics Kormány hivatalba lépése óta csak néhány minisztertanácsot tartott, amelyekben azonban igen fontos közgazdasági ügyekben hoztak döntést. A választások kiírása után bizonyos politikai körökben az a hit terjedt el, hogy a kormány e rendeletek kiadásával választási jelszavakat akar teremteni. A kormány körében ezzel szemben azt az értesülést kaptuk, hogy Jevticsék, amikor kormányra kerültek, több olyan feladattal találták magukat szemben, amelye-

ket rendezni kellett. A földművesvédelmi törvény alapján a földműveseknek négy-százmillió dinárt kellett volna fizetniük. A földművesek súlyos helyzete miatt azonban ez lehetetlen és

ezért hozta a kormány azt a rendeletet, amelynek alapján a földműves adósságokat szeptember 1-ig lehet rendezni.

Ezenkívül több olyan pénzügyi rendel-

kezést hozott a kormány, amelyeknek az a célja, hogy az iparoson és kereskedőn segítsen.

Fontos politikai kérdések az új parlament előtt

A feloszlott szkupstina törvényhozó munkája nem volt szegényes, de nem is volt jelentős, mert az elmúlt szkupstina a megválasztandónak igen sok politikai és gazdasági kérdést hagyott vissza, amelyek megoldásra várnak. Így a bánások önkormányzatának kérdését is rendezni kell. Az 1931 évi alkotmány pontosan megjelölte a bánások határait, de most még azok berendezését kell megoldani.

Az országos lista vezetője Jevtics Bogolyub

A Jevtics kormány eddigi politikai eseményei után az a vélemény, hogy politikai életünkben új korszak kezdődik. Az összes eddigi kormányok az 1931 óta állandóan uralmon levő jugoszláv nemzeti pártból alakultak. Ezek a kormányok mindig kompromisszum nélkül dolgoztak és így lehetetlenné vált olyan politikai légkör megteremtése, amelyben azokkal a politikai körökkel is közelebbi érintkezést lehetett volna felvenni, amely körök hat év óta mind a mai napig kérelmetlenül ellenzékei voltak minden kormánynak.

Jevtics kormányát a békülékenység és új szellem kormányának nevezték, azért egészen bizonyos, hogy Jevtics Bogolyub, tekintet nélkül minden más politikai csoportra, a kormány országos listavezetője lesz, amely listán új embereknek kell lenniük, azzal a céllal, hogy ujjíteremtsék a politikai és parlamenti életet.

Minél több földműves legyen a szkupstinában

A választások kiírása után különösen a volt földműves mozgalom vezetői körében mutatkozott nagy élénkség, mert az a nézetük, hogy Jevtics Bogolyub nagy barátja a földműveseknek, aki mint aktív miniszter is, évekig résztvett a földműves szövetkezetek munkájában. A földműves szövetkezet, politikailag ugyan semleges intézmény, de a súlyos helyzet következtében arra törekszik, hogy a szövetkezetek révén,

minél több földművest hozzon be a szkupstinába.

A választások kiírása után a volt földműves párt tagjai körében is nagy az élénkség és a párt volt vezetőségének egy része Jevtics listáján jelölteti magát. Néhány nap, mulva már ismeretessé válik ennek a csoportnak a választáson való részvétele, még pedig Jevtics Bogolyub listáján.

Plágium

Erdekes, sőt szenzációs: egy irodalmi szemlést, aki úgy szaglászik az írók mesterségbeli turpisságai után, mint finác a dugott dohány után, a plágium vádját emeli Katona József, a „Bánk bán” szerzője ellen.

Az ilyen leleplezésnek az a technikája, hogy egy oldalt hasábosan kettéválasztva, közlik az egyik hasábon a megvádolt író szövegét, a másikon a forrást, ahonnan azt elidegenítette. Így próbálták egyes történetírók a Tizparancsolatról is bebizonyítani hogy az nem eredeti Sinaj-hegyi kinyilatkoztatás, hanem Hamurabi törvényeinek átvétele. Vannak azonban igazságok, amelyek annyira begyökereztek millió és millió ember lelkébe, hogy semmiféle érveléssel onnan ki nem szakíthatók. Így a világ kulturális fejlődését irányító erkölcsi alaptörvények keletkezésére nézve az igazság az, amit a biblia a hívők közvéleményébe beidézett, függetlenül attól, hogy egyik másik tudós milyen meggyőző módszerrel küzd a közhit ellen. Ugyanígy akarámilyen frapans az a szövegösszehasonlítás, amelyre a Katona József ellen emelt plágiumvádát alapítja egy tudós professzor, most, százöt évvel a legnagyobb magyar drámaíró halála után és százegy évvel azután, hogy Egressy Gábor a „Bánk bán” színpadi értékét felfedezte, a Gyulai Pál klasszikus megállapításaiban állandósult irodalomtörténeti igazságot nem lehet immár ledönteni gránitalapzatról.

Habent sua fata libelli — a könyveknek meg van a maguk végzete. A „Bánk bán”, amíg költője élt, annyira nem tűnt fel, hogy amikor a Döbrentey Gábor Erdélyi Múzeumának pályázatában résztvett, a bírálati jelentés meg sem említette a beérkezett művek között A szerző erre elő akarta adatni a székesfehérvári színházban, de a cenzura nem engedélyezte. Végül könyvalakban jelent meg a darab, azonban a kritika észre sem vette egészen addig, míg Egressy kolozsvári jutalomjátéka, amelyre a nagy színeszt ez az akkor még ismeretlen drámát választotta, fel nem hívta a dramaturgok és esztétikusok figyelmét a kecskeméti temetőben nyugvó drámaíró művére. És, ime a dicsőség egy évszázadon át egyenesen sűrű napfénye után egy becsúszó tanár ismét felleget akar borítani a „Bánk bán”-t övező babérrdőre.

Ami magát a tudományos ambíció lábujjhegyére ágaskodó tényállítást illeti, hogy Tiborc monológjának néhány passzusát Katona József egy Veit Veber nevű német költőtől vette át szóról-szóra fordítva, az még ha valóban bizonyul is, nem változtat a nagy magyar drámaíró irodalomtörténeti rangjelzésén, sem a „Bánk bán” megrázó erejét ki nem kezd. Ha egy dráma a koncepciójával, felépítésével, szereplő személyei jellemének kifaragásával, a kor lelkét megérintő levegőjével, a főhős és népe egybeolvadó tragédiájának megrendítő viharzásával egy nemzet maradandó alkotásainak kincstárába kerül, azt onnan holmi filológiai bogarászás és néhány mondat gyanus származását kimutató elemzés ki nem tessékelheti. Egy plágiumvád lehet alkalmas harciaszköz egymással hadilábon álló írók vagy tudósok napi érdekeinek és szenvedélyeinek szolgálatában, de az irodalomtörténet főkönyvébe már bevezetett értékek integritását nem csorbítja.

Az az igazság, amelyet a köztudat szentesít, megcáfolhatatlanná válik. Feuchtwanger mondja, hogy az igazi Caesar nem érdekes és ami belőle örökléké él, az a Caesar-mitosz. Az Eliást és az Odisszeát Homerosz írta, akármit süt is ki az oknyomozó folklorisztikus kutatás és a Shakespeare-drámák szerzője Shakespeare maradna akkor is, ha valóban sikerült volna elvitathatatlan adatokkal bebizonyítani, hogy Shakespeare nem élt, hanem az ilyen név alatt forgalomba került darabokat lord Bacon írta. Hiába erősködött annak idején Riedl

Friss norvég csukamájolaj

Itterje üveggel 30~ din. a SOA drogériában

A többi csoport körében is nagy az élénkség

A választások utáni első napokban az összes politikai csoportok körében nagy érdeklődés tapasztalható. A legnagyobb élénkség a volt radikálisok és Korosec hívei körében, akik már megkezdték a választás előtti küzdelmet Szlovéniában helyi ellenfeleikkel. Ez magától értetődő is, mert ez a két politikai csoport résztvett azokon a tárgyalásokon, amelyek Jevtics kormányalakítását megelőzték.

Sztanojevics Aca, Miletics Krszta és dr. Korosec Antun csak tisztán politikai technikai kérdések miatt nem egyeztek meg Jevticsel. Az állami és nemzeti egység tekintetében azonban ezek a csoportok ugyanazt a nézetet vallják, mint a Jevtics kormány és éppen ezért könnyebb számukra az új politikai életben való részvétel.

—o—

Az országos lista felállítása nem ütközik nehézségekbe

A választói törvény, amely most van életben, azt követeli meg, hogy az ország választókerületeinek felében, minden egyes kerületben legalább 30 választónak kell ajánlania az országos listát és a helyi jelöltet. Így csak olyan országos lista állítható fel, amelynek az ország járásai felében hívei, illetve ajánlatai vannak. Ez a választói törvény lehetetlenné teszi, hogy faji, vallási vagy földrajzi alapon szervezkedhessen valamely párt,

de minden olyan szélesebb alapokon nyugvó politikai csoport részt vehet a választásokon, amelynek az egész ország területén hívei vannak.

Amint hírlik a Jevtics kormány, híven békülékeny politikájához, semmi kifogást sem emelne ilyen listák ellen, sőt szívesen látná azokat, mert annak a jele lenne, hogy nagyobb politikai csoportok is résztvesznek a parlament munkájában és hozzájárulnak politikai viszonyaink normalizálásához.

Dr. Macsek Vlatko lesz a harmadik lista vezetője

A belpolitikai életnek legérdekesebb eseménye, hogy dr. Macsek Vlatko a volt Radics párt vezére kilép eddigi passzivitásából és szintén résztvesz a május 5-i választáson. Dr. Macsek Vlatkhoz néhány nappal ezelőtt Jovanovics Dragolyub egyetemi tanár levelet intézett és megkérdezte, hogy hajlandó lenne-e annak a listának vezetését elfogadni, amelyen az ő hívein kívül Davidovics Ljuba és Jovanovics Jovan volt földművespárti vezér barátait jelölnék.

Dr. Macsek Vlatko válaszában kijelentette, hogy hajlandó ismét aktíve résztvenni a politikai életben és vállalja a listavezetést is.

Dr. Macsek elhatározása kétségtelenül igen nagy jelentőségű és összhangban áll Jevtics Bogolyub miniszterelnök elhatározásával, amint az a Politika fentebb ismertett cikkéből is látható. Természetesen a

harmadik listát csak akkor lehet felállítani, ha az ország választókerületeinek felében mindenhol legalább is 30 ajánlót találunk. Ha ez sikerül, akkor dr. Jevtics Bogolyub miniszterelnök és Hoyerer Szvetisláv a jugoszláv néppárt vezére mellett dr. Macsek Vlatko lenne a harmadik lista vezetője.

A többi volt parlamenten kívüli ellenzéki pártok magatartása még bizonytalan. Valószínű csak az, hogy

Korosec hívei a hivatalos, kormánylistán jelöltetik magukat,

ami annál könnyebben lehetséges, mert értesüléseink szerint Jevtics miniszterelnök minden volt párt embereit szívesen látja listáján, mivel ez teljesen összhangban áll azokkal a célokkal, amelyeket maga elé tűzött ki.

—o—

A J. N. Sz. elnöki ülése

A jugoszláv nemzeti párt elnöksége, Uzunovics Nikola elnöklelte mellett tegnapi délelőtti ülést tartott. Az ülésen az elnökség

minden tagja megjelent, kivéve Makszimovics Bozsa és Kovacevics Karlo.

—o—

Frígyes, hogy Thaly Kálmán fordított plágiumot követett el, amennyiben saját szerzeményü verseit becsempészte az általa közölt kuruc népköltészeti gyűjteményekbe, kuruc népéneknek számít ezekben a gyűjteményeknek mindenegyes darabja, még az Esztergom megvételéről szóló ének is, amelynek anakronizmusából Riedl megdönhetetlennek látszó következtetésre jutott. Waldapfel tanár urnak mindenesetre sikerült életjelt adni magáról azzal, hogy Bánk, Ottó, Biberach és Tiborc mondatait göröcsövi vizsgálat alá vette és egyes kifeje-

zésekre nézve egy jelentéktelen német költő tulajdonjogát állapította meg. Akármit mutat is azonban az irodalmi köztudat önkéntes képviselőjének mikroszkópja, Katona Józsefet halóporában nem Tehet visszatuszkolni abba a sorsba, amely életében meghasonlótá tette. Akit életében nem értettek meg, azt a halálában elismerés és dicsőség koszoruzhatja, de akít az utókor kegyelete a halhatatlanság Pantheonjában helyezett el, annak ércnél tartósabb emlékérről visszapatlan a plágiumvád.

MENTOR

A londoni egyezmény hatása

Az angol-francia megegyezés Olaszország csatlakozásával a nagy antant ujjáéledését jelenti — Oroszország idegessége — A német — lengyel — japán barátság

Flandin francia miniszterelnök és Laval francia külügyminiszter multheti londoni útja, sokkal nagyobb jelentőséggel bír a nemzetközi politika jövője kialakulása terén, mint azt az utóbbi általában hínni lehetett volna. A francia és angol államférfiak megegyeztek abban,

hogya a két állam közül valamelyiket egy harmadik hatalom levegőben megtámad, akkor a másik állam a megtámadott segítségére megy.

A londoni egyezmény azonban nem marad ennyire elszigetelt, mert Olaszországot, Belgiumot és Németországot is be akarják kapcsolni. Olaszország és Belgium csatlakozása nem is kérdéses,

Németország azonban eddig még nem mondta ki a döntőszót, hogy mi a véleménye a londoni megegyezéssel kapcsolatban.

Berlinben általában nem fogadták nagy elragadtatással a francia—angol megegyezés hírére, főleg azért, mert

azt hiszik, hogy ez a nagyantant ujjáéledését jelenti.

különösen, ha Olaszország és Belgium is csatlakoznak hozzá. Németország eddig mindig bizonyos fentartásokkal él minden megegyezéssel szemben, amíg el nem ismerik egyenjogúságát a fegyverkezés terén.

De éppen ezt az egyenjogúságot Franciaország csak akkor akarja megadni, ha biztosítékokat kap arra vonatkozóan, hogy Németország ezt a fegyverkezési egyenjogúságot nem használja ki Franciaország ellen.

Olyan ez a francia—német egyenjogúság és biztonsági kérdés, mint a csuka fogta róka, róka fogta csuka közmondás. Egyik a másikat fogja, illetve egyik a másiktól várja az engedelmeket, amit azonban a másik nem akar megadni.

Mialatt Londonban egyezkedtek a franciák és angolok, azalatt

a német diplomácia sem maradt nyugodtan.

Németország Lengyelországgal már régen megegyezett és a valamikor kibékíthetetlenek látszó ellenségekből barátok lettek. Tekintve, hogy mindketlen meglehetősen élesen szemben állanak Szovjetországgal, nagyon kézenfekvő, hogy keressék az összeköttetést azzal az állammal, amely szintén nem nagyon szíveli a szovjetet és ezt meg is találták a távoli keleten: Japánban. A csehszlovák Venkov, már a londoni tárgyalások előtt szencziós ekkbein számolt be arról, hogy

a német—lengyel—japán szövetség befejezett tény.

A szövetség azonban nemcsak Oroszország ellen, hanem Csehszlovákia ellen is irányul. Japánnak ugyan semmi ellentéte nincs Csehszlovákiával, annál több van azonban Németországnak és Lengyelországnak, amely — mint a Venkov írta — nem nagyon táplálja a szláv testvéri viszonyt Csehszlovákiával.

Legújabbban pedig a szovjetországi sajtóban elkezdtek a lengyel—japán szövetségről, amely végeredményben szintén csak Szovjetországgal szemben irányul. A német—japán barátság ma már szintén befejezett tény. Ezzel kapcsolatosan a világsajtó erősen eláhumozott hozta az új japán követ bemutatkozását Hitlernél. A követ megbízó levele átadása alkalmával

hangsúlyozta, hogy milyen baráti érzelmet táplál Japán népe Németország irányában.

amelynek ő is nagy becsülője, mert már atyja is Németországban tanult, ő pedig a világháború előtt négy évig szolgált a berlini japán követségen. Hitler hasonlóan barátságos hurokat pengetett és a maga részéről is a legnagyobb barátságról biztosította Japánt. Ennyit közöltek a nyilvánossággal is a kihallgatás lefolyásáról. A megbízó levél ünnepi átadása után még több mint

egy órát maradt a japán nagykövet Hitler dolgozószobájában

és négyszemközt beszélgetett vele. Erről a beszélgetésről azonban nem adtak ki semmiféle hivatalos jelentést.

Londonban a nyugati biztonsági paktumról tárgyaltak, ugyanakkor azonban egy másik paktum is van, vagy most készül és ez a német—lengyel—japán paktum.

Lehet, hogy Németország is csatlakozik a londoni egyezményhez.

ami viszont csak hosszas diplomáciai előkészületek után történik meg, ilyenkor pedig sohasem árt, ha olyan szövetségesei illetve barátai vannak, mint Lengyelország és Japán. A diplomácia loszorkánykonyháján tehát megint nagyban sütnek, főznek, amit végeredményben sohasem azok esznek meg, akik főznek, hanem a népek, amelyek bőréről elsősorban van szó ezeknél a tárgyalásoknál. A közeljövő fogja megmutatni, hogy mit főztek a diplomaták és, hogy milyen íze lesz főztjüknek.

Tomán Sándor

Vándorutra keltek az ősemberek földalatti városának maradványai

A híres mokri ni őskori telep több értékes leletét a beográdi régészeti múzeum vette át

Mint a Reggeli Újság már többször megírta, Északbanatban, de különösen Mokri ni környékén az őskorból sok telep, temető és elrejtett bronzkori lelet maradt fenn. A telepek eredete a kőkorszakba nyúlik vissza s Szőregtől kezdve egész az Aldunáig elég sűrűn követik egymást a régibbnél régibb telepek, ugyancsak a Temes és Aranka folyók partján is.

A kőkorszakot jellemző zsugorított temetkezést több helyen lehetett észlelni és ami a legérdekesebb a bukovi—nagyhalmi esontváz még festve is volt, mint a délnémetországi neolitikus kurgánok, vagy a thrákiái halmok esontvázai.

Egy másfél évvel ezelőtt feltárt mokri ni esontvázás lelet bronzmelléklet között ruhára varrott és valószínűleg páncélul, vagy mellvértül szolgáló bronzpikkelyek is voltak.

Az avar korból több lovas-sírt tártak fel, melyek az akkori idők jellegzetes temetkezési módszer szerinti állapotban láttak napvilágot.

A leletek legtöbbször, még a háború előtti években tárták fel Északbanatban, majd a kutatások hosszabb időn át szüneteltek, míg azután néhány évvel ezelőtt, Szasszer János, mokri ni tanító, a kiváló amatőr-régész az ásatási munkálatok kezdeményezését újra felkarolta. Páradáságos munkásságát, melyben usyszólván magára volt utalva, bő siker koronázta, mert rendkívül érdekes és értékes leletei közül ketszegtelenül a legérdekesebb

az ősemberek kis földalatti városa, melyről azt hitték először, hogy őskori temető, de a szakszerű vizsgálatai kiderítette, hogy a földalatti mesterséges kunyhók és barlangok az ősemberek lakóhelyeül szolgáltak.

Egy ilyen földalatti kunyhóban rátaláltak az ősember tűzhelyére is. Szasszer kis amatőr-múzeumában rengeteg égetett korsó, agyagtál az akkori díszes rajzokkal ékesítve, kőből és bronzból faragott csákányok, fűrész és vágószerek, valamint az őskort képviselő emberek sokféle esontváza és még sok más nagyjértékű lelet található.

Szasszer János archeológust már több ízben látogatta meg dr. Grbity tanár, a beográdi mu-

zeum régészeti osztályának igazgatója, aki nagy érdeklődést tanúsított az amatőr-régész munkája és értékes leletei iránt és mindig nagy elismeréssel fejezte ki a látottakról.

Mint értesülünk, Szasszer a közelmúltban több érdekes és értékes őskori leletet adott át a beográdi múzeum régészeti osztályának és ezáltal a múzeum műkincseit szép példányokkal gazdagította.

Évezredek óta őrizte az anyaföld kemény kérége ezeket az őskori tárgyakat az emberek romboló ereje elől és most vándorutra indulnak, hogy megmutassák a mai embernek az őskor kulturáját.

T. I.

Száz aszpirin a szerelmi fájdalom csillapítására

Öngyilkosságot kísérelt meg egy fiatal beceji leány

Sztáribecsejéről jelentik: Megdöbbenő módon akarta megoldani a szerelmi csalódás problémáját egy beceji fiatal lány. Kiss Komáromi Veronka 16 éves lány hosszabb idő óta szerelmes volt egy legénybe, aki visszamozott, is a lány érzelmeit. A legény házasságot is ígért a tapasztalatlan lánynak, de később elhidegült tőle és elhagyta.

Kiss Komáromi Veronka nem tudta elviselni a szerelmi csalódást és elhatározta, hogy megvált az élettől.

Szombaton a beceji Miletics-gyógyszertárban 50 dinárért vásárolt 100 aszpirint és vasárnap szüleiének tanyáján vízben feloldottan megitta.

A hatalmas adag aszpirin bevétele után rosszul lett, de szerencsésére a mérget azonnal kihányta és így megmenekült a haláltól.

Szülei elvitték dr. Vujics Milán községi orvoshoz, aki megállapította, hogy a 100 aszpirin bevétel nem járt súlyosabb következményekkel.

—o—

Február végén ül össze Prágában a hisantant gazdasági tanácsa

A három állam közti utlevél- és vizumkényszer megszüntetéséről is tárgyalnak

Prágából jelentik: A hisantant közös gazdasági tanácsa e hó végén ülést tart Prágában. Ezen az ülésen

javaslatot terjesztenek elő, hogy a három állam alattvalói számára töröljék el az egymásközi vizum-

kényszert

és hogy ezt az új rendszert már a legközelebbi hetekben vigyék keresztül. Bukaresti értesülések szerint a három állam kormánya elvileg hozzájárult már a javaslathoz.

—o—

Az angol kormány jegyzékben tiltakozott Genfben a bolíviai hadviselő feleknek történt lőszerszállítások miatt

A lüttihi fegyvergyár nagymennyiségű hadianyagot szállított úgy a bolíviai, mint a paraguayi kormánynak

Londonból jelentik: Az angol kormány nemrég bizalmas jegyzékben figyelmeztette a Népszövetséget, hogy

bizonyos államok hadianyagokat szállítottak a délamerikai Gran Chaco körüli harcok hadviselőinek, az idevonatkozó tilalom megszegésével.

A News Chronicle leleplező cikke a következő adatokat közli:

A norvég kormány még novemberben engedélyt adott 22 ezer ágyulövedék szállítására az egyik hadviselő fél számára. Egy gőzös, amely Rotterdamból indult el, körülbelül

kétezer láda lőszert rakott ki a dél-amerikai Arica-ban. Feladóként a belgiumi fegyvergyár szerepelt, a címzett pedig a bolíviai kormány volt. Egy másik hajó, amely Antwerpenből indult el, másfélezer láda puskaport rakott ki Montevideóban. Feladó ugyancsak a lüttihi fegyvergyár volt, a címzett pedig a paraguayi kormány.

Ezeket kívül kapott még a paraguayi kormány 2600 láda lőszert ugyancsak a lüttihi fegyvergyártól. Az angol kormány — folytatja a jegyzék — aggodalommal értesült erről az eljárásról, amely nem fér össze a hadianyagkiviteltilalommal.

A gákovói kettős gyilkosság szemtanuja elmondja, hogyan ölte meg szüleit Petz Márton

Félt a gyilkostól és azért nem mert eddig jelentkezni a szemtanu Bátyja fejszével gyilkolta meg szüleit az elvetemedett gákovói gazda

A múlt év végén nagy feltűnést keltett egész Bácskában az a kegyetlen gyilkosság, amely december 28-án történt Gákovon. Petz János tekintélyes gazdát és feleségét baltacsapásokkal meggyilkolták. A csendőrség a gyilkosság gyanúja alatt Petz János fiát, Petz Mártont tartóztatta le.

Petz Márton kétségbeesetten és kőnokul tagadta, hogy ő követte volna el a gyilkosságot.

A vizsgálóbíró előtt is tagadott és már-már úgy látszott, hogy semmi kétségbevonhatatlan bizonyítékot nem tudnak ellene felhozni. A múlt héten jött vissza a beogradi állami vegyvizsgáló állomástól Petz Márton pullóverje is, amelyet azért küldtek el, hogy megállapítsák, milyen foltok szennyezték azt be. A nyomozóhatóságok ugyanis azon a nézetben voltak, hogy a pullóveren vérfoltok vannak. A beogradi vegyvizsgáló állomás szerint viszont a pullóveren talált foltok nem vértől erednek.

Mirkovics Márko csendőrőrmester Petz Márton letartóztatása után is fáradszóra

nul folytatta a vizsgálatot. Száznál több tanút hallgatott ki és egyuttal megkérte a meggyilkolt házaspár másik fiát Petz Andrást, hogyha bármilyen gyanús dolgot észlel, közölje azt azonnal vele. Szombaton, február 9-én azután jelentette Petz András, hogy

Rom Márton 24 éves gákovói napszámos végignézte az egész gyilkosságot.

Rom Márton felkereste szombaton, a meggyilkolt Petz János fivérét és elmondta neki, hogy eddig hallgatott, de most már nem bírja tovább magában tartani a titkot és el kell mondania, hogy Petz Jánost és feleségét, fia Petz Márton gyilkolta meg. A meggyilkolt fivére ezt azonnal közölte Petz Andrásal, aki viszont a csendőrőrmestert értesítette erről a fordulatról.

Mirkovics Márko csendőrőrmester azonnal magához hívatta Rom Mártont, aki a következőket mondta el:

— Napszámos ember vagyok és a gákovói állomáson az áru ki és berakásánál szoktam segédkezni és így keresem meg ke-

nyerem. Az öreg Petz, meg fia is gabonaberekások alkalmával sokszor juttattak keresetnek és így mindkettőt nagyon jól ismerem. December 28-án nem volt munkám, de azért az állomás környékén tartózkodtam, hogy ha valami akadna, dolgozzak. Délután öt óra körül Petz Márton kerékpáron jött a faluból az állomás közelében levő házhoz, amely nincsen messze édesapja házától. Petz Márton háza előtt leszállt a kerékpárról és bement.

röviddel utána azonban egy fejszével jött ki és apja házába ment. Amint belépett a kapu, bezárta azt maga mögött és a fejszé a kamra ajtó előtt letette.

Én mindent nagyon jól láttam, mert először az állomás sorompóján ültem, azután pedig felálltam.

Petz Márton, miután a fejszét a kamra mellett letette, bement a konyhába, ahonnan néhány perc múlva apjával együtt kijött. Amikor kimentek, Petz Márton ismét valamit a konyhaajtón, én azt hiszem, hogy bezárta. Minaketten a kamrába mentek, ahonnan gabonával telt zsákokat kezdtek kihordani,

amikor az öreg Petz harmadszor jött ki a kamrából, megajolya a búzás zsák terhe alatt, Petz Márton felkapta a fejszét és háromszor apja fejére sújtott vele.

Az öreg Petz az ütések következtében összeesett. Petz Márton ezután az öreg holttestét a kamra mögé húzta, maga pedig

a tejszével bement a konyhába.

A konyhából gyenge jajkiáltást hallottam és azután minden elcsendesedett.

Pár perccel később, Petz a hátsó udvaron, kerítésen és kerteken át távozott meggyilkolt apja házából.

Rom Márton vallomásáról Mirkovics Márko csendőrőrmester azonnal értesítette a szombori törvényszéket, ahonnan Ivánsevics Nikola vizsgálóbíró és Radoszavievics államügyész kiszálltak Gákovóra és itt Rom Márton a helyszínen pontosan elmondta és megmutatta, hogyan gyilkolta meg szüleit Petz Márton. A tanu, a vizsgálóbíró kérdésére, hogy miért jelentkezett csak most, azt mondta, hogy

nagyon félt a gyilkostól, mert Petz rokonsága azt beszélte, hogy Petz Márton rövidesen kiszabadul.

A megejtett vizsgálat során megállapítást nyert, hogy a gyilkos Petz Márton néhány nappal a gyilkosság elkövetése előtt elvitte Petz András feleségétől annak feleségét azzal a szándékkal, hogy így a gyilkosság elkövetésével ne őt, hanem bátyját gyanúsítsák.

Petz Márton ellen több körülmény szól. A meggyilkolt Petz János Krusevicsen élő nővére elmondta, hogy a meggyilkolt panaszkodott Márton fiára és azt mondta, hogy az még meggyilkolja őt. A meggyilkoltnak két fia és egy veje él Kanadában. A két kanadai fivér a gyilkosság után levelet írt Andrásnak és ebben, ismerve Márton öcsüket, azt írják, hogy a gyilkos csak ő lehet. „Nézzétek, hogy felakasszák” írják a levélben testvérei. Sógora, egy levélben azt írja, hogy amikor őt év előtt még otthon volt, egyszer szemtanuja volt annak, hogyan reszettel Márton apjával és anyjával. Ez a rettenetes hang annyira bántotta, hogy figyelmeztette Mártont, ne beszéljen így apjával. „Ez a majom nem az apám” felelte neki erre Márton.

A szemtanu jelentkezése után most már olyan bizonyítékok állnak a vizsgáló hatóságok rendelkezésére, hogy Petz Márton minden tagadása hiábavaló. Behizonyosodott, hogy ő gyilkolta meg szüleit.

—o—

Jugoszlávia egyetlen vérvád történelmének büntetőtárgyalása a noviszádi törvényszéken

A középkor kísértett Bácskopenetrovoszelón

Rémese a titokzatos körülmények között eltűnt inaslánya maceszsütésre és zsinagógaépítésre felhasznált vévéről

Hiába régebb a zsidóság műveltsége ezer évekkel, a pénzt gyűjtő, máshitt, nagyon összetartó és az egyszerűbb ember szemében titokzatos életet élő zsidóról nemcsak száz év előtt, hanem hét év előtt, de még ma is elhiszi a falusi nép, hogy embervért áldoz istenének.

Ha nagyon kutatónk, fellelhetnénk az okát ennek a mindenképpen elképesztő és ijesztő ostobaságnak — de nem bizonyos, hogy a falusi népség együgyűségében találunk az egyedüli okot. Hiszen ha a vérvád meséje mindtrikábban, de olykor mégis fel-fel bukkan, a szinte megfellebbezhetetlen gyűlölet egyetemét végzett embereket is magával ragad. Mert a gyűlölet, amely sohasem igazságos és sohasem ok nélküli, nem ismer határokat.

Jugoszlávia történelmében egyetlen egy példája akadt a vérvád meséje feltámadásának, hét évvel ezelőtt Bácskopenetrovoszelón. Szinte hihetetlen alaplól származott a borzalmas vád és mégis az egész tisztamenti nagy falu valóságos lázban égett, képes lett volna halomra ölni a zsidó lakosságot, ha nem tesznek idejekorán megfelelő óvintézkedéseket.

Eltűnik egy rózsaszínruhás kislány

1928 augusztus 27-ét mutatta a naptár. Hétfői nap volt, este hat óra felé. Pollák Mayer petrovoszelói fűszerkereskedő elküldte 15 éves kis inaslányát, hogy vegyen mérleg súlyokat a vaskereskedőnél.

A gyengén fejlett, csenevész kislány rózsaszínruhában indult el és nyomaveszett.

Nyolc napig kutattak utána csendőrök, rendőrök, kíváncsi emberek, újságírók és csak a kilencedik napon került elő.

Az egyik sztaribecsei rendőr bukkant rá, fiuruhában, sápadtan, rongyosan, összetörtén. A lány zavros válaszokat adott, jobban mondva semmit sem akart mondani, mert félt a büntetéstől — s

másnap már teli volt a tisztamenti falu, hogy a kis Takács Margitot a zsidók tették tönkre, vért vettek tőle rituális célokra.

A nagy hullámokat vert esettel a külföldi lapok is foglalkoztak és mikor már kiderült, hogy az egész rémhistoria koholmány, a község magyar és szerb lakói még azután is

hosszu ideig ferde szemmel néztek a zsidókra, elkerülték üzleteiket és nem bánták volna tulságosan, ha eltűnnek a föld színéről.

De nézzük csak mit írt az esetről annak idején a Délbácska néven megjelenő Reggeli Ujság, amely kezdetétől elsőnek és részletesen foglalkozott az eseményekkel.

Takács Margit itt, Takács Margit ott — Takács Margit seholsem

Mikor a kislány a szerencsétlen estén sem a kereskedőhöz, sem szüleihez nem tért vissza,

először büntényre gondoltak.

Nyomban felmerült azonban az a gondolat, hogy valamilyen hajóslegénnyel szökött meg a serdületlen lánygyermek. Két nap múlva

Temerloben fiuruhában tűnt fel és tűnt el Takács Margit.

Állítólag munkát keresett. Erre a híre nem tudtak mit gondolni. Másnap Noviszádon ismerték fel. Szeptember 5-én végül Sztaribecsejen bukkant fel.

Egy rendőrbre ütközött, aki nem kis ámulattal hallotta a fiuruhába öltözött gyerektől, hogy Takács Margitnak hívják. Bekísérte az őrszobába, ahol a

lány elájult és nem lehetett kihallgatni.

Másnap reggel már Beccsén volt édesapja. Az apa és lánya viszontlátása nagyon szomorú volt. A lány kilenc nap alatt teljesen lesaványodott, arca beesett, tekintete révedezővé vált, arcszíne pedig teljesen megfakult. Apja kérdésére azt válaszolta,

sem mire sem emlékszik, maga sem tudja, hol volt kilenc napig.

Aztán hazavitték a kislányt. Otthon mély álomba esett és két napig szót sem lehetett kivenni belőle.

„A zsidók! . . .“

Ez elég volt arra, hogy Petrovoszelón a legvadabb hírek terjedjenek el Takács Margit eltűnésének és különös betegségének okáról. Az ügy

órák alatt annyira elfajult, hogy a csendőrségnek kellett beleavatkoznia a dolgokba.

S annak ellenére, hogy két nappal később, mikor a csendőrmester erőlyesen rákiáltott a lányra, Takács Margit bevallotta, hogy

csak komédiázott, mert a veréstől félt és azért hagyta el helyét, mert megunta

— a vérszopó zsidókról elterjedt hírek nem hallgattak el, de egyre fenyegetőbbé vált a lakosság hangulata és magatartása.

Rövidesen kirobbantak a suttogások.

Tüntetésekre, majd a csendőrség és a lakosság közötti kizártságra is sor került.

Hiába vittek le Petrovoszelóra idegorvost, hiába igyekezett felvilágosítani a lakosságot maga a község jegyzője, nem tudott semmiféle eredményt felmutatni az erőlyesen nyomozó hatóság, az emberek azt hangoztatták, hogy

az „urak“ hazudnak és a zsidók öt liter vért vettek a kislánytól, maceszkészítéshez és a szentai zsinagóga felépítéséhez . . .

De még a lapok csitító és felvilágosító cikkezése is hiábavalónak bizonyult. A szerkesztőségeket küldöttségek keresték fel és gyanúsították „véres zsidók“ védelmével és fenyegető levelekkel árasztották el.

A főispán személyesen látogatja meg a falusi lázadást okozó kislányt

Nem volt okosabb temivaló, megerősített csendőrsztagokat kellett Petrovoszelóra küldeni, hogy valamiképpen megakadályozzák a tömegtragédia kirobbanását.

Pollák Mayer mégis kénytelen volt elmenekülni a szomszéd községbe, különben megölték volna.

Alkalay főrabbi Korosec miniszterelnök közbenjárását kérte és a lehető legszigorubb vizsgálat indult meg. Rajics Sztivan, az akkori beográdi tartományi főispán személyesen utazott le Petrovoszelóra, ellenőrizte a vizsgálatot és meglátogatta a kis Takács Margitot.

Aztán lassan, lassan helyre állt a községben a rend és nyugalom,

nem akarták már többé felkoncolni a zsidókat, talán el is hitték, hogy tényleg nem történt semmi a kislánnyal —

de a gyanu tovább élt s a lehetőségét az eféle dolgoknak, nem tartották kizártnak hosszú hónapokig . . .

Hét évvel a vérvád viharai után

Azután befejezték a vizsgálatot s tizenhat kis-korú suhanc ellen eljárást indított a noviszádi ügyészség a 176. pontba ütköző büncselekmény miatt, amiért 1928 szeptember 8-án mintegy

ötvenes csoportban megtámadták Pollák Mayer házat és erőszakoskodtak, nevezetesen beverték a ház valamennyi ablakát.

Azóta csaknem hét év múlt el, a suhancok legényekké értek és tegnap délelőtt kerültek a noviszádi törvényszék elé. A 23 és 25 év körüli fiatalemberek

kettő kivételével tagadják, hogy erőszakoskodtak volna.

Ott voltak valamennyien, ezt le sem akarják tagadni, de nem tettek semmi rosszat, az ablakokat mások verték be. Csak ketten vállalják az erőszakoskodás vádját, Komáromi Mihály és Fejes Péter.

Komáromi így adja elő az eseményeket:

— Futballozni voltunk Adán. Elvesztettük a mérkőzést és nagyon rosszkedvűen tértünk haza. Mikor elmentünk Pollák háza előtt,

valaki felkiáltott: verjük be a disznó zsidó ablakait.

Amugy is dühösek voltunk, aztán annyi mindent összebeszéltek annak idején Pollákról, hogy nem csodálom, ha én is kövek után nyultam. De most már nagyon sajnálom az egészet.

„Akkor még fiatal és buta voltam“

Fejes Péter huszonnégyéves, nős favágó kissé ijedten áll meg a bírói emelvény előtt:

— Ugy volt tekintetes bíróság, hogy akkor még fiatal és buta voltam, mert ha az az eszem lett volna, ami máma, akkor biztosan nem tesztek olyan butaságokat . . .

— Köveket én is dobáltam, de nem tudom találatra, mert

nem lehetett közel menni az ablakokhoz, annyian voltak a ház körül.

Lehet, hogy minden ablak be is volt már verve, mikor én dobáltam. Akkor emiatt annyira feldühösödtem, hogy

a nálam levő flóbert puskával kétszer a levegőbe lőttem.

Ítéletet hirdet a bíróság. Komáromit 20, Fejest 30 napi elzárásra ítélik, a másik tizenegyet felmentik. Mikor Fejes meghallja, hogy többi társát nem sujtja ítélet, úgy előnti a keserűség, hogy könnyek szöknek a szemébe:

— Pedig nekem feleségem is van, azzal ki törődik? — kérdezi elfojtott iridulattal.

— Csak nyugodjon meg az ítéletben — inti le jóindulatúan a bíró. —

Kegyelmezés folytán úgy sem kell leülnie a büntetését . . .

Erre Fejes Péter arca is felderül és megállapítják, hogy az ítélet jogerős.

S a tizenhat fiatalember, akik suhancokorában elragadt az ösztön és a tévhit indulata, megkönnyebbülten lép ki a verőfényes utcára.

Komáromi József Sándor

Fizessen elő a Reggeli Ujságra

A hét végén adják át Párisban és Londonban a német válaszjegyzéket

Sir John Simon közvetít Berlin és Páris között

Párisból jelentik: A vasárnapi párisi lapok kivétel nélkül foglalkoznak a szombaton nyilvánosságra került olasz válaszzal, amelyet Olaszország a londoni egyezmény ügyében hozzáfűzött csatlakozási felhívásra adott.

A *Petit Parisien* ezeket írja: Az olasz nyilatkozat minden szava éles megfontolással beszél és azt mutatja, hogy

Olaszország hajlandó Franciaországgal és Nagybritanniával szorosan együttműködni.

Németország irányában az olasz nyilatkozat ugyanazt a békülékeny magatartást juttatja kifejezésre, amelyet már Róma és Páris magáévá tett.

A Németországhoz intézett csatlakozási ajánlat tehát ma már három nagyhatalom együttes ajánlata és így annak sulya jelentékenyen megnövekedett.

A *Figaro* elismeréssel ír az olasz kormány állásfoglalásáról. Az *Excelsior* szintén azt hangoztatja, hogy a londoni egyezmény most már nemcsak Franciaország és Anglia, hanem a három nyugati nagyhatalom közös megállapodásának tekinthető.

Várják a német választ

Párisból jelentik: Francia politikai körökben arra számítanak, hogy Németországnak a londoni javaslatokra vonatkozó választát pénteken vagy szombaton fogják átadni Párisban vagy Londonban.

A *Matin* berlini levelezőjének értesülése szerint

a német kormány két pontban már is döntött magatartásáról: Németország csatlakozik a légügyi egyezményhez, de nem írja alá a keleti egyezményt.

A francia lapok általában aggódnak a keleti egyezmény sorsáért és óvatosságra intik a francia diplomáciát, mert attól tartanak, hogy a keleti egyezmény elejtése elégedetlenséget kelt Oroszországban. Az *Echo de Paris* hangoztatja, hogy Franciaországnak a kisantanttal és a Balkán szövetséggel való együttműködése elképzelhetetlen, ha nem veszik tekintetbe Szovjetország politikáját.

Simon berlini utja

Párisból jelentik: A *Petit Journal* londoni tudósítójának jelentése szerint

Londonban egyre valószínűbbnek tartják, hogy Sir John Simon külügyminiszter a közeljövőben a német kormány meghívására Berlinbe utazik.

Anglia — írja a tudósító — nagy nemzetközi befolyását a Páris és Berlin közötti közvetítésre akarja felhasználni.

Németországtól függ a helyzet további alakulása

Párisból jelentik: Sir John Simon angol külügyminiszter — mint ismeretes — szombaton este repülőgépen visszautazott Londonba anélkül, hogy a francia vezető tényezőkkel tanácskozást folytatott volna.

Az angol külügyminiszter — mint ezzel kapcsolatban közlik — azért viselkedett tartózkodóan, nehogy Németországnak az legyen a benyomása, hogy a franciák és angolok nélküle folytatnak tárgyalást

és hogy változtattak azokon az elveken, amelyeket Londonban megállapítottak. A mai helyzetben a dolgok további alakulása teljesen Németország állásfoglalásától függ.

Újabb szenzációs fordulat várható a temerini rablógyilkosok ügyében folyó nyomozásban

A huszonhat hónap előtt temerini rablógyilkosság tettesei elfogatásának nyilvánosságra hozatala óta állandóan részletes és pontos tudósításokat közöl a *Reggeli Újság* a gyilkosok vallomásairól és a gyilkosság csak most napvilágra került részleteiről. De bármennyire igyekszik a lehető legteljesebben kielégíteni olvasói igényeit a *Reggeli Újság*, senki sem róhatja fel a lapnak, hogy

nem közölt olyan szenzációkat a nyomozásról, amelyek nem csak, hogy nem fedik a valóságot, de elképesztően légbőlkapottak.

Igy például bizonyos napilapok olyan híreket közöltek olvasóikkal, hogy a nyomozó hatóságok

még néhány rablógyilkosság tetteseit keresik Stég Jánosban és Józsa Bélában.

Bármennyire jól értesült lap is a *Reggeli Újság*, ezek a híradások nagyon meglepték

egész szerkesztőségét és érthető, ha a rendőrséggel szoros kapcsolatokat fenntartó munkatársunk azonnal felkereste Malencsik Rodolyub büntügyi osztályfőnököt és megkérdezte, van-e valami alapjuk ezeknek a híreknek? Akkor derült ki azután, hogy

ezek a hírek a nyomozást vezető rendőrkapitányt lepték meg legjobban...

Ha azonban nem írhattuk meg, hogy a temerini rablógyilkosok ölték mindazokat, akiknek gyilkosait tíz év óta nem sikerült elfogni, annál biztosabban bejelenthetjük, hogy

a két főbűnös bűnlajstromának őszszeállítása közben rövidesen, valószínűleg még a mai nap folyamán igazi új szenzáció következik be.

Bővebbet egyelőre a nyomozás érdekében nem közölhetünk, reméljük azonban, hogy még holnap reggel részletesen beszámolhatunk az új fordulatról olvasóinknak.

HIREK

Reggeli Újság

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Novisád, Kralja Petra ucca 30., I. emelet. Telefon 21-37, éjjel 20-58.
Szobotica, Knjaža Mihaila ucca 2. Telefon 6-70
Előfizetési ára egy hónapra 18 dinár, 3 hónapra 50 dinár. Külföldön 1 hónapra 30 dinár, három hónapra 90 dinár. Egyes szám ára hétköznapokon fél dinár, vasárnapon 2 dinár.
Megjelenik hétfő kivételével mindennap reggel.

AZ IDŐJÁRÁS NEM VÁLTOZIK LÉNYEGESEN

Nyugat- és Észak Európában enyhébb lett az időjárás, Közép-Európa délkeleti részén a szél, csapadék és felhőzet feloszlása következtében lényegesen fokozódott a hideg. Legerősebben érvényesült a hideghullám Közép-Európa nyugati részén, ahol a hőmérséklet éjszaka 20 fokkal süllyedt a fagypontra alá. A keleti és déli részekeken mínusz 10-15 fok volt az éjszakai hőmérséklet. Havazás majdnem mindenütt volt.

A legközelebbi 24 órában keleten a hideg fokozódik, nyugaton és délen gyengül. Mérsékelt délnyugati-nyugati széllel nyugatról terjeszkedő felhősödés várható, többhelyen újabb havazás, egyes helyeken hófúvás.

Vizállás

A Duna Komáromnál és Dunapentele—No iszát között árad, másutt apad, Paks és Mohács között közepes, másutt alacsony vizállásu. Novisádnál tegnap 264 centiméter volt a Duna vizállása. A tegnapiétti helyzettel szemben 50 centimétert apadt. A Duna jége Regensburgnál és Paks között zajlik lejjebb áll, Bajánál jégmentes, Mohácsnál zajlik. Novisádnál a folyamnak mintegy 90 százalékat borítják zajló jégtáblák.

★

— Megszűnt a képviselők szabadjegye. Az államvasutak vezérigazgatósága értesítése szerint a képviselők szabadjegye február 12-től kezdve érvénytelenek.

— Kétüteműen sikerült a szuboticei Szent Cecília énekkar összejövetele. A Szent Ferenc rend szuboticei templomának énekegyesülete, a Szent Cecília énekkar vasárnap este a Városi kávéházban társasvacsorát rendezett, amely kitűnően sikerült. A 260 terítékes fényes banketten igen szép közönség, Szubotica társadalmának szinte-java vett részt. Vacsora után tánc volt, amely a legjobb hangulatban hajnalig tartott.

A *Lepedat* és *Jovanović* szuboticei cégénél vásárolt osztálysorsjegyek közül a következő számokat húzták ki az ötödik napi húzáson: 10.000 dinárt 9008, 8.000 dinárt 43304, 6.000 dinárt 38467, 5.000 dinárt 9694, 28520, 3.000 dinárt 53711, 95630, 2.000 dinárt 35845, 43374, 45724, 79278, 1.000 dinárt 2953 4129 77 7034 69 9513 10378 10504 44 12816 88 13416 46 57 14568 70 98 15515 30 75 17610 90 21382 22433 52 83 23150 69 26570 30704 31 93 31536 80 33137 49 34415 36827 52 86 37767 83 38453 63 83 38808 91 39959 43370 45760 48953 50234 52386 97 58609 46 67 60801 23 71 61302 29 38 62118 80 70616 93 71575 94 73916 57 80364 87 84277 85534 53 80 91823 59 88 97694 98542 65 75 600 90958 97, 5829 36.

— *Tarka-est a Szlobodában.* A farsang egyik kiemelkedő eseménye lesz a Szlobodának szombaton, február 16-án este rendezendő tarka-estje. A Szloboda mind közelebb jár ahhoz a nivóhoz, amelyet csak nagyvárosokban produkáltak eddig s ez a mostani tarka-est is méltóan csatlakozik majd a legutóbbi párisi éjszakához és más mulatságokhoz, amelyek ott lezajlottak. A tarka-est egyik kiemelkedő műsorszám a Edo Lvubics, a közkedvelt rádióénekes, aki közkívánatra ismét eljön Novisádra, továbbá a népszerű „Cyrill és Talmadge” táncos duo s végül, de nem utolsósorban a Novisádon még nem látott kutyaszínház, amelyben idomított kutyák nagy-szerű mutatványokkal fogják elbűvölni a közönséget. A bár kitűnő italait ezuttal is Tihanyi mester keveri. Asztalról ajánlatos előre gondoskodni 20-06 telefonszám alatt.

— Rög nem tapasztalt érdeklődés előzi meg a Noviszádi Polgári Magyar Daloskörnek február 16-án, a Lira vendéglőben megtartandó műsoros estjét, amely alkalommal a kör műkedvelő gárdája gondosan összeválogatott műsorral lép a közönség elé. Az est keretében két egyfelvonásos vigjáték kerül bemutatásra a közönség előtt közkedvelt ifi, Mókus Mihálytól: a »Nagybácsi« és a legújabb szerzeménye, a »Barométer«. Külön eseménye az estnek, hogy maga a szerző is mindkét darabban szerepel. Mindkét szindarab bővelkedik humoros és kacagtató jelenetekben. Hegedűszó Szedlacsek Lajos zenetanár növendékétől, Németh urtól. Énekszóló: Ifi. Mókus Mihály saját szerzeményű dalai, melyeket Kreszta István zenésített meg. A Daloskör énekkara Szedlacsek Lajos zenetanár vezényletével énekszámokat ad elő. A tánczenét a »Dalos-jazz« szolgáltatja. Belépődíj személyenként 10 dinár.

— Kula község megállapodást kötött az igazságügyminisztériummal. Kuláról jelentik: Kula község a napokban megállapodást kötött az igazságügyminisztériummal az ujonnan épült járásbíróház és az adóhivatal birtoklását illetően. A megállapodás értelmében Kula község a saját költségén felépített járásbíróházat és az ugyancsak a község által vett adóhivatalt örök időre az államnak engedi át, azzal, hogy az adóhivatal épületét még néhány helyiséggel kibővíti. Ezzel szemben az állam a községnek adja át a volt járásbíróház épületét a telekkel együtt.

Csóka uradalmi hizott friss marha és sertéshus, a csóka Korhec szalámi és hentesárnyár által készített füstölthusok és finom felvágottak gvári áron beszerezhetők a Kr. Alekszandra uccán levő volt Bartolovics mézárószület helyén megnyitott új

Korhec

hentes- és mézárószületben,
Majoros Jován, Jevrejszka 18. és Ribarov Daja mézáró és hentesüzletben

— Betörők garázdálkodnak Apatinban. A múlt héten ismeretlen tettesek betörték dr. Schnepf ügyvéd, dr. Vakanyac, közjegyző és dr. Stelli orvos lakásába és leszorították a villamos fémrészeket. A lakászat munkáira engedélyt kértek, hogy szakértők lehessenek a tettesek és a nyomozást ilyen alapon indította meg a hatóság.

— Tegyen próbát egy nyolcad kiló kávéval s győződjék meg kávéján elsőrendű minőségéről. — Gausz Viktor, fűszerkereskedés, Noviszád, Haltér.

Tüzipa, szén, koks

Raktárról, ameddig a készletem tart, kaphat mindenki.

100 kg aprított kemény tüzipa	26.-	Din.
100 kg fűrészelt kemény dorongot	24.-	Din.
100 kg fűrészelt kemény tuskófát	22.-	Din.
100 kg trbovjei darabos kőszén	44.-	Din.
100 kg hazai darabos kőszén	30.-	Din.

Az árak 100 kg-ként házhöz szállítva értendők. Azonkívül minden nemű tüzipa ölszáma és elsőrendű osztrai koks olcsón kapható

VINKOVIC J. fatelepén
Futali ut (a kórház mellett) TELEFON 22-57

— A sztáribecseji eszperantó egyesület közgyűlése. A becseji eszperantó egyesület a napokban tartotta rendes évi közgyűlését az Ország-féle vendéglőben. A közgyűlésen Iszákovics Iszidor kereskedő elnököt, akinek megnyitászavai után felolvasták az évi jelentéseket. A felmentvény megadása után megválasztották az egyesület új vezetőjét. Elnök ismét Iszákovics Iszidor lett. Al-elnök Popovics Sztanimir, titkár: Róth Simon, jegyző: Tepavac Milos, pénztáros: Banai Péter, könyvtáros: Banai Péterné, ellenőrök: Zsivánovics Ferenc és Greguss Ferenc, a választmány tagjai: Mágori Ignác és Tonigold János. A közgyűlés elhatározta, hogy a nehéz gazdasági helyzetre való tekintettel leszállítja a tagdíjat.

— Székrekedésnél, gyomorrontásnál, emésztési zavaroknál, gyomorégésnél, májdzsanasznál, vértórtólásnál, fejfájásnál, álmatlanságnál, általános rosszullétnél igyunk reggel éhgyomorral egy pohár természetes „Ferenc József“ keserűvizet.

GRIMASZ?

— A noviszádi orvosok adókvetési javaslatát. A noviszádi városi előjáróság értesíti az összes orvosokat, hogy kereseti és forgalmi adó kvetéseiket február 9-től 16-ig közszemlére tették ki a városi adóhivatalban. Az orvosok adókvetéseit február 19-én délután két órától kezdve tárgyalja az állami adóhivatalban tárgyaló adókvetési bizottság.

GUMI kugli olyók

1-a. német gyártmány, fehér és piros színben, leszállított áron jótállás mellett

Bata V. Sin, Subotica

— Az apatinai misszióegylet tevékenysége. Az egyület január 15-én 58 családnak, 22-én 67 és 29-én 92 családnak összesen 651 kg lisztet, 645 kg burgonyát és 108 kg zsírt osztott ki, azonfelül 180 liter tejet és ingyenes gyógyszer. Dr. Egert Jakab apátplébános 300 kg lisztet, Weindl József 130 lisztet és 3 zsák burgonyával, Speizer Rózi 1000 dinár készpénzzel járult hozzá az adakozáshoz. Havi 10 dinár készpénz-segélyt 63-an kaptak, ebből 12 személy. A misszió ezután is kéri a jóságú embereket, hogy élelmiszerekkel és pénzdományokkal segítsenek embertársainak nyomorúságán enyhíteni és évi 10 dinár tagságdíjjal mint pártoló tagok lépjenek be az egyesületbe.

— A sztáribecseji sakk-klub február 17-én vasárnap, délután 2 órakor tartja rendes évi közgyűlést a Börcsök-féle vendéglőben.

— Előadás a noviszádi munkásotthonban. Mrvos Nikola dr, a munkásbiztosító főorvosa február 12-én, kedden este 8 órai kezdettel nagy érdeklődésre számot tartó előadást tart a noviszádi munkásotthonban (Nyegoseva 30.) Az előadás címe: Egészség és nevelés. Belépődíj nincs, érdeklődőket szívesen látnak.

Táncórák!

Gyors és eredményes oktatás! — Privát órák!

Nemes táncánárnál Lakás: Carinszka ucca 4

— Megnagyobbítják a kulai teherpályaudvart. Kuláról jelentik: Megírta a Reggeli Újság, hogy Kuláról küldött utazott Beogradba, hogy a közlekedési minisztériumtól a kulai teherpályaudvar kibővítését kérje. A miniszter teljesítette a kulai küldött kérelmét, amennyiben ígéretet tett, hogy utasítja a szuboticei vasutigazgatóságot, a kulai teherpályaudvar kibővítésére szükséges előmunkálatok megkezdésére. Ezzel az intézkedéssel Kula kereskedő és iparosainak indokolt kívánsága teljesül.

— Topolai hírek

A bajnai határhoz tartozó ugynevezett Lebach közepes szálláson a telepesek közül néhányan engedély nélkül revolvert tartanak és mikor a kelletnél több a szesz bennük, revolverrel lövöldöznek és ijesztgetik a népet. A topolai csendőrség szigorú razzliát tartott és két revolvert is elkobzott, egyet Csurić Dánieltől, egyet Ivanovics Szávótól. Mindkettőt ellenfeljelentést tettek. — A péntekre virradó és egész nap tartó hóvihár a hetipiacot teljesen elsodorta, mert sem a tanyák, sem a helybeliek nem bírták kijutni. A vevők sem mentek ki, úgy hogy 10 órakor már csak a helye volt meg a piacnak. — Ujból kísért a lóhús ügy. Topolán igen sokan vannak, akik iparszerűen fizik a lóvágást és a húst, sertéseket etetésére adják el. Az előjáróság igen vigyáz arra, hogy a levágásra kerülő állatokat szigorúan megvizsgálják és csak olyan lovat szabad levágni állattetetés céljaira, amelynek rendes járata van és az állatorvosi vizsgálat rá van vezetve. Ezt igen szigorúan ellenőrzik már csak azért is, mert igen sok lóhúst használnak el emberi élelemre is, ami igen szigorúan tilos. A rendőrség rajtállatészerű vizsgálatokkal igyekszik a visszaéléseket megakadályozni.

A noviszádi mérnöki kamara évi közgyűlése

A mérnöki kamara tegnap délelőtt tartotta meg évi közgyűlését, amelyen Ing. Radivojević Sztéván kamarai elnök elnökölt. Az építésügyi minisztert Ing. Sztójics Jován képviselte. Öfelsége a királynak és a királyi helytartótanácsnak küldött táviratok után, az igazgatóság részletes jelentést adott az elmúlt évben végzett munkájáról és azokról a technikai eseményekről, amelyek a mérnöki kart érdeklik. Sajnálattal kellett ez alkalommal is megállapítani — mint már olyan sokszor, — hogy

a mérnöki törvény még mindig nem került tető alá és hogy tervezete még mindig az adminisztráció utvesztőjében tévelyeg.

Miután a pénztári jelentést és a jövő évi pénztári előirányzatot egyhangulag elfogadták, általános és széles mértékben folyó vita indult meg, amelynek során főleg a mérnöki kar rendkívül kedvezőtlen anyagi helyzete, a majdnem megszűnt kereseti lehetőség, idegen mérnökök alkalmazása Jugoszláviában még ma is, valamint az állami mérnöki hivatalokban az utóbbi időben mindjobban elterjedt önkezelésben való dolgoztatás került megvitatás alá. Igen erősen kérték a báni palota építésének azonnali elkezdését, mert ma már

csak Noviszádon nincsen báni palota.

amely körülmény semmivel sem indokolható, sem a Dunabánság vagyoni helyzetével, sem pedig lakosságának számával. Ebben az ügyben különben a bánhoz határozati javaslatot is terjesztenek.

Miután még több határozati javaslatot is elfogadtak a fentebb említett sérelmes ügyekben, megválasztották az új igazgatóságot, amelynek tagjai lettek a következő mérnökök. Noviszádról: Radivojević Sztéván, Katjanszki Danjlo, Tabakovics Gyura, Schumacher Sándor, Mirkovics Radivoj, Steiger-Kazal Béla, Popovicki Lázó, Mihajlovics Gyogye. Veliki Becskerekéről: Notaras Kraszoje. Szomborból: Drakulics Mihajlo, Titelről: Zsákics Gyogye. Szentáról: Petrovics Gyura, Stilinovics Zvonimir és Sabácról Milosevics Zsivojin.

— A szuboticei rendőrség felhívása a kereskedőkhöz. A szuboticei rendőrség felhívja a kereskedőket, hogy csakis előzetes bejelentés és engedély alapján használhatnak a falból kiálló reklámtáblákat. Az engedélyeket a rendőrség, vagy a mérnöki hivatal adja ki.

— Iskolairkából és cigarettapapirból készült bélyegek. Párisból jelentik: Francia filatelisták fel fedezték nemrégiben, hogy bizonyos lett bélyegeket, amelyeket 1913-ban bocsátottak ki térképrajz és német írásjelek nyomai láthatók. Elkezdték kutatni a dolog iránt és ekkor kiderült, hogy ezeket a bélyegeket az ujonnan alakult Lettországban akkor nyomták, amikor még nagy volt a papírjenség és a visszavonuló német hadsereg óriási mennyiségben hagyta ott a katonai térképeket. Ezeket használták fel a bélyegek előállítására. Egy év alatt ezek is kifogytak, de a papírjenség még mindig nem enyhült. Erre cigarettapapírosra nyomták a bélyegeket, majd később vonalozott papírra nyomták a lett bélyegeket. Olyan papírra, amiből az iskolagyerekek fizeteli készületek.

— az arcszine fakó, szürkéssárga, és tekintete bágyadt, ha szomoru, hangulata nyomott és nehéz álmok gyötrik, ha a bél tulságos rothadási folyamatai, gyomorfájás és epepanás kinozzák, olyankor tanácsos néhány napon át reggel éhgyomorral egy pohár természetes „Ferenc József“ keserűvizet innia.

— Női télikabát, pullover, fűző, fehérnemű, keztyű és harisnya szükségletét FISCHER I. és FIA cégnél Noviszádon szerezzé be.

AZ

ALBUS

házi szappan

tisztítja és fehéríti a ruhát. Nem rongálja, nem szaggatja.

Csantaviri hírek

Galovics Dusan zsedniki lakos, volt csantaviri kézbesítő, Damjánovics Pájó vendéglőjében iszogott, közben felöntött a garatra s ittas fejjel a vendéglőben levőkkel gorombáskodni kezdett. Különösen Ivánkovics Pérónak nem hagyott, többszöri felszólításra sem békét. Ivánkovics végül is türelmét vesztette és az igazga Lalovicsot botjával alaposan fejbesújtotta, úgy hogy Lalovics véresen esett össze. A rendőrség mindkettőjük ellen megindította az eljárást.

Az adóhivatal felhívja mindazokat, akik valamilyen okból a forgalmi és jövedelmi adóvallomáskukat elmulasztották bejelenteni, hogy február 15-ig pótolják a mulasztást, mert ellenkező esetben szigorú büntetésben részesülnek.

Az anyakönyvi hivatal kimutatása szerint január hónapban esküdött 5 pár, született 17 fiú és 16 leány, meghalt 8 férfi és 13 nő.

A csantaviri képviselőtestület az elmúlt napokban foglalkozott Baskarat Vjekoslav felfüggesztett volt adóügyi jegyző ügyével. Baskarat meglebezte a község felfüggesztő határozatát. A főszolgabírósg helyt adott a felebezésnek. A képviselőtestület nagy vita után úgy határozott, hogy háromtagú bizottsággal és a kerületi országgyűlési képviselővel együtt közösen járnak el a báni hivatalnál. Ha esetleg szükségét látják, úgy a bizottság Beogradban a belügyminisztériumban is eljár. A képviselőtestület felkérte Fülöp Péter, községi elnököt, Dér Vilmos földbirtokos-malomtulajdonost és Sinkovics Kálmán földbirtokost, hogy vegyen részt a bizottságban.

Sztáranizsal hírek

Sztáranizsa város képviselőtestülete rendkívüli közgyűlésén kimondották, hogy kérni fogják a pénzügyminiszteriumot, hogy az állami adóhivatal pénztárát, az eddigi formák között hagyja meg Sztáranizsán. Tudomásul vették, hogy a Tót falu nevét az illetékes szakminisztérium Hadziscevó-ra változtatta. Zvékcs Bosko zeneművészeti ösztöndíjas tanulónak még két évre meghosszabbították az 500 dináros havi városi szubvenciót. A villanytelep évi pauszösszegét 100,000 dinárban állapították meg. Recekzi Pál városi előfogatóst 1937 május 31-ig megerősítették állásában. — A képviselőtestület fegyelmi bizottságába dr. Losonc Edét és Krunity Mitát, helyettesé Bogoszavlov G. Milánt és Terzin Nenádot választották. — Mecnerics Józsefné állami övönöt a nyolcadik fizetési osztályba léptették elő.

Az Ipartestület március 3-án délután 2 órai kezdettel tartja évi közgyűlését az Iparosóthonban.

A sztáranizsai első tavaszi országos vásárt március 3-án tartják meg, melyre vészmentes helyről mindennemű állat felhajtható.

Bácskoegradistai hírek

A Vörös Kereszt Egylet helyi szervezete Vojnovics Mladen községi elnök elnökletével gyűlést tartott. A jelentések letárgyalása után megállapították a költségvetést, mely 1733 dinár bevétel és 1387 dinár kiadás mellett 346 dinár maradványt tüntet föl. A tisztújítás során csak a lemondott titkár helyére választottak újat Grosics Zorka tanítónő személyében, a régi vezetősége továbbra is megmaradt.

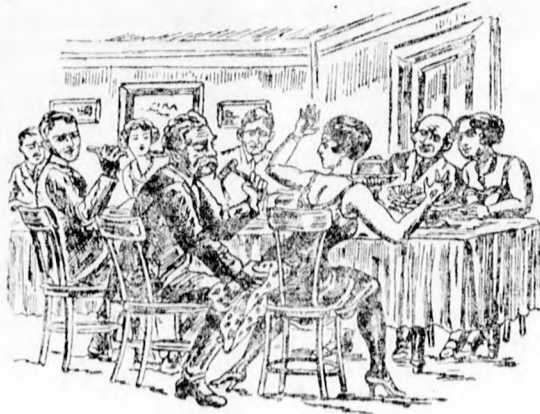
A napokban vándorcirkusz jött Gradistére néhány napos szereplésre Zsabalról. A cirkusz igazgatója egy szolgát is hozott. A szolgál azonban nem várta be a vendégszereplés végét s egy éjszaka meglépett s magával vitte az igazgató frakkját, egy öltöztet ruháját és cipőjét. Az enyveskező szolgát most a rendőrség keresi.

Az ingyenkonyha javára újabb befolyt: Derjánov M. 18 kg liszt, 40 kg burgonya és 8 kg bab, Csordás M. 5 kg liszt, Csordás J. 10 kg bab, Rózsa M. 10 kg bab, özv. Sztojcsics T.-né 40 kg burgonya, Halm L. 10 kg bab, Osztójin Gr. 40 kg burgonya, Jovics T. 9 kg burgonya, Tamás M. 20 kg bab, ifj. Antal S. 25 kg liszt, Dózsa S. 40 kg burgonya, Mihailov Sz. 2,5 kg zsir, Szekulics Gy. 8 kg bab, ifj. Surján M. 8 kg bab, Takács M. 15 kg bab, Mándics A. 32 kg burgonya. A konyhán január 31-e óta, 8 nap alatt 830 adag ebédet osztottak ki.

Ami késik — az nem mulik!

Február 15-én megjelenik Mihál bácsi régenvárt könyve

Karácsony előtt többször megírtuk, hogy rövidesen könyvalakban jelennek Czirák Imre Mihál bácsiról írt legújabb és könyvalakban még meg nem jelent zamatos és aranyoshumorú levelei. Azután már a könyv megjelenésének pontos idejét is megjelölte a szerző, a könyv már félig el is készült — amikor váratlan és az írón kívül álló akadályok lehetetlenné tették, hogy Mihály bácsi a nagyközönség elé lépjen.

De hát, ami késik, az még nem mulik és ha kissé tovább kellett várni rá, annál nagyobb lesz most az öröm, hogy mégis csak megkaphatja mindenki a Mihál bácsi könyvét. Pontosán február 15-én pénteken kezd meg a már teljesen kiszedett könyv szétküldését a szerző. Csak a nyomás van még hátra s éppen ezért jelentkezzen mindenki, aki nem akar Mihál bácsi nélkül maradni.

A könyvbőség kedvéért alább „Megrendelő szelvényt” adunk, amelyet ki kell tölteni, levelezőlapra kell ragasztani és elküldeni a szerző címére: Czirák Fetter Imre, Sztáribecsej.

MEGRENDELO-SZELVENY

Megrendelem Czirák Imre »Mihál bácsi levelei« című könyvét:

egészvászonkötésben . . . 25 dinár
füzve 15 „

Pontos címe:

A kitöltésnél a nem kívánt részt kell törölni és a nevet és lakóhelyet pontosan és olvashatóan kiírni.

Sztáribecseji hírek

A becseji esendőrség feljelentést tett Sztárics Szvetozár noviszádi illetőségű személy ellen, hogy lakásán titkos táncmulatságokat rendez. Az eljárás megindult.

Kocsis István és Poosz Dezső becseji fiatalemberek néhány nappal ezelőtt az Országh-féle vendéglőben összeszólkáltak, amelynek hevében Kocsis olyan erővel sújtott az arcába Poosz Dezsőnek, hogy kitörtött négy foga. A rendőrség az ügyben eljárást indított.

A sztáribecseji kereskedelmi ifjuság a napokban közgyűlést tartott, amelyen a jelentések elfogadása után új vezetőséget választottak. Elnök Jovics Jován lett, alelnök Milutinov Szeván, titkár: Sztojcsin Borivoj és pénztáros Bozsics M. Rajko.

A legutóbbi állatorvosi vizsgálat szerint Sztáribecsejen és környékén a hónapok óta tartó juhvész megszűnt. A juhfelhajtási és szállítási találat ezzel kapcsolatban megszüntették és így szabad a juh forgalma.

Kikindán megalakult a cionista egyesület

Vasárnap délelőtt tízenegy órai kezdettel nyitotta meg Singer Vatroslav, a kikindai Bohn vasöntöde igazgatója, a kikindai cionista egyesület alakuló közgyűlését.

Miután Singer Vatroslav üdvözölte a rendőrségi előjárót és dr. Szigeti Géza a becsekereki cionisták kiküldött képviselőjét, dr. Szigeti Géza emelkedett szólásra és üdvözölte az alakuló egyesületet. Ezután dr. Darvas Imre orvos mondott beszédet, melyben kifejtette a cionista mozgalom célkitűzéseit. A nagy tetszésnyilvánítással jutalmazott beszéd elhangzása után Singer Vatroslav kimondotta az egyesület megalakulását. Ezután Wollmann László felolvasta az egyesület alapszabályait, melyeket egyhangulag elfogadtak. Az alapszabályok elfogadása után Singer Vatroslav előterjesztette a jelölő listát, mely szerint az egyesület elnöke: dr. Szilberberg Géza orvos, alelnökök: Singer Vatroslav igazgató és dr. Darvas Imre orvos, titkárok: Rabinovics Dávid és Wollmann László, pénztáros Gottfried Károly gyógyszerész, háznagy: dr. Brüller Ernő ügyvéd, könyvtáros Bergenthál Ernő, szövetségi képviselő Fraenkel Mátyás. A választmány tagjai: Boskovics Ödön, Fraenkel Ignác, Wottitzky József, László Márton és Schönberger Árpád. A felügyelő bizottság tagjai: Dr. Felner Ernő, Rákos Béla és Weisz József.

Dr. Szilberberg Géza, az új egyesület elnöke meleg szavakkal köszönte meg az iránta megnyilvánuló bizalmat és ama reményének adott kifejezést, hogy az új egyesület célkitűzéseinek szigorú betartásával tesz eleget nemes hivatásának.

Szoborbráni hírek

A község előjárósága hivatalosan is felszólítja a polgárokat, hogy a községi közközltséget s a nyolcas számú szobában egyéb közterhekre vonatkozó ügyeket, csak délelőttönként 8—12 óráig lehet elintézni. Kivételt csak a szállásiak s más községbeliek élveznek.

Sztojánovics J. Ilját, a szoborbráni elemi iskolák igazgatóját, ki öt évig mint zene- és énektanár működött a szoborbráni gimnáziumban s később az elemi iskolák igazgatását vette át, Szentára, kerületi tanfelügyelővé nevezték ki. Helyébe Tomics Petár közszerzetetnek örvendő tanító került.

A szoborbráni „Jó barát” szerb jótékonyági egyesület szombaton, a Vojvodina szálló nagytérképében díszes keretek között ilte meg tradícionális szlaváját. A 160 teritékes díszvacsora a legjobb hangulatban kezdődött s az egyesületnek tisztán 3000 dinár anyagi hasznot hozott, amjt a szegények támogatására fordít. A „Jó barát” eddig 100 szegény gyermeket öltöztetett fel teljesen, amiért is a község lakossága őszinte figyelemmel s rokonszenvvel kíséri a „Jó barát” munkáját.

Apatini hírek

Február 14-én délelőtt 11 órakor az erdőgondnokság 70 szarvasmarha nyári és őszi legeltetésére szóbeli árverés útján bérbeadja a Sechsti és Kurjacica erdei legeltetését.

Kuglizo sportklub alakul február 15-én este 8 órakor a Kartali vendéglőben.

A múlt héten Schachter tanító lakásán betörők jártak kora esti időtájban, akiket valószínűleg megzavartak munkájukban, mert az álkulesot ott felejtették.

— Emésztést nehézségek, gyomorfájás, gyomorégés, csalánkiütés, rosszullet, fejfájás, idegizgalmak, álmatlanság esetén a természetes „Ferenc József” keserűviz megszünteti az emésztési zavarokat, fertőtleníti a gyomrot és a beleket, a vérkeringést helyes utra tereli és felfrissíti a szellemet.

— Agitációs gyűlés Sztáribecsejen. A jager szlav néppárt vasárnap délelőtt Sztáribecsen a városháza előtt agitációs gyűlést tartott, amelyre Petrovoszeloról, Szoborbránból, Bácskoegradistáról, Novibecsejéről és Vranjevórol is érkeztek érdeklődők. A népgyűlés szónoka dr. Keselyevics Nikola nemzetgyűlési képviselő volt, aki kétórás beszédben ismertette pártja munkatervét.

KÖZGAZDASÁG

Mi is történt a temerini Gazdakör közgyűlésén

Február 6-i számunkban részletesen beszámoltunk a temerini Gazdakör évi közgyűléséről s az ott elhangzottakról. Cikkünkre a Bácsmezei Gazdasági Egyesület helyreigazító nyilatkozatát küldött be. Tekintettel arra, hogy közérdekről s íapunk jó hírszolgálatának igazolásáról van szó, az alábbiakban közöljük a hozzánk Temerinből beérkezett választ:

Tekintetes

Reggeli Újság szerkesztősége

Noviszád

A Bácsmezei Gazdasági Egyesület által beküldött nyilatkozatot, mint a közgyűlésen jelen volt gazdaköri tag s a közgyűlésről szóló beszámoló írója nem hagyhatom megjegyzés nélkül, mert nem vállalhatom azt a gyanút, hogy valótlanul küldtem volna be a közgyűlésen elhangzottakról.

Gromilovics Tamás urnak a Bácsmezei Gazdasági Egyesület kiküldöttjének nyilatkozata szerint nem fedti a valóságot, hogy egyhangulag hozták meg a határozatot, hogy el akarnak szakadni az anyaegyesülettől.

Egyetlen hangot sem hallottam, amely azt mondta volna, hogy ne szakadjanak el. Tehát ebből is világos, hogy egyhangu volt a határozat.

Hogy kéz felemeléssel szavaztak, az nem igazolja, hogy a határozat nem egyhangu volt s hogy a jelenlevőknek csak 70-80 százaléka nyújtotta fel a kezét, az sem változtat az egyhangu határozat meghozatalánál, mert ellenszavazat egy sem volt s így a határozat egyhangu. Akik nem szavaztak, lehet, hogy nem értették meg a kérdést, vagy látták, hogy úgy is egyhangu a szavazás, így nem nyújtották fel a kezüket. Ezt legjobban az a körülmény is igazolja, hogy az előző pontban az új vezetőségnek a megválasztása szerepelt, a vezetőséget egyhangulag a legnagyobb örömmel választották meg s mikor az elszakadásról volt szó, maguk a vezetőségi tagok is egyhangulag az elszakadás mellett nyújtották fel a kezüket. Ebből is logikusan csak az következethet, hogy egyhangu a szavazás.

Február 14-re hívták össze a rendkívüli közgyűlést, mely az ügyben határoz s akkor tudható csak meg, hogy egyhangu-e az elszakadás, mert a közölt cikkben csak az indítvány elfogadásáról volt szó.

Ami a Bácsmezei Gazdasági Egyesületnek azt a megjegyzését illeti, hogy az alapszabály szerint minden gazdaköri tag az anyaegyesületnek 20 di-

nár tagsági díjat tartozik fizetni elismerem, hogy így volt a múltban s a díjat azután csökkentették 12 dinárra. Ezt cikkemben nem is vitattam csak azt, hogy miképen képzeli el a Bácsmezei Gazdasági Egyesület, hogy a temerini Gazdakör, ha 20 dinárt szed be évente tagdíjúl, abból 12 dinárt leadjon a központnak s nekí adminisztrációra, könyvek beszerzésére s számtalan más kiadásra csak 8 dinár maradjon egy-egy tag után?

Hol itt az igazság, hol itt a tervszerűség? Ma a polgármester annyira túl van terhelve, hogy így is nehezen tud fizetni s kizárólag a harmadéve fennálló s lelkiismeretesen dolgozó vezetőségnek tudható be, hogy a tagok számaránya ennyire növekedett. Figyelembe kellene venni az anyaegyesületnek azt, hogy az 1931 évi állapot szerint, ha 87 tagja volna csupán a temerini Gazdakörnek, ugy csak 1044 dinárt kapna évente. A közben szorgalommal, agitációval toborozott tagok, ha látják, mily méltatlanul bánnak velük és kilépnének még ennyit sem kapnak évi tagdíjúl. Ez pedig romboló hatását éreztetné a gazdatársadalomban. Nem vitatom azt sem kapott-e valami ellenszolgáltatást a temerini Gazdakör az anyaegyesülettől az évi eddig fizetett 2000 dinár tagdíjért, mert nem tartozik rám, ezt a vezetőség állapítja meg. De minden gyűlésen, melyen én is részt veszek, egyebet sem hallani, mint hogy, mit kapunk ellenszolgáltatásul? Mire mindig az a válasz, hogy jóakaratot, s ezzel minden meg is van mondva.

Ami cikkemnek azt a pontját illeti, hogy visszatartották a temerini gazdakör kiállításán nyert és a bántás által keltett jutalmait és díjait állításomat fenntartom s mint magánember éppen, úgy mint a többi érdekelt gazda kinek joga van az összeghez csak azt kértem, mily jögon és jogi alapon lehetett ezt megtenni? Kinek lehet joga visszatartani más tegyük fel a Gazdakör adóssága fejében — ha az fennállana — azokat a kiállítási díjakat, melyeket nem a Gazdakör, hanem a gazdaköri tagok nyertek s a díjak őket is illetik.

A bántás a gazdakörnek adta a jutalmat s a díjak nekik járnak, nem az anyaegyesületnek s ki is kell fizetni. Remélem, hogy ez meg is történik s megküldik az összegeket azoknak, akiknek azt a bántás kiutalta.

Más hozzászólásom nincs.

Tisztelettel

Kovács Agoston

Nagy érdeklődés mellett tartották meg a kikindai Lloyd évi közgyűlését

Jovánovics Szima lett az egyesület új elnöke

Kikindáról jelentik: Vasárnap délután két órai kezdettel tartották meg a Lloyd Club helyiségében számos tag jelenlétében az egyesület évi közgyűlését.

Jovánovics Szima, az egyesület igazgatója nyitotta meg a közgyűlést, majd Szandity Szilvákó titkári jelentése következett, melyben többek között beszámolt arról is, hogy az egyesület az utóbbi időben milyen rohamosan fejlődött és hogy

fejlődési folyamat napról-napra mind nagyobb méreteket ölt,

ami kizárólag annak tulajdonítható, hogy az egyesület új helyiségbe költözött, ahol a tagok igényeit minden tekintetben jobban kielégítették. A titkári jelentés beszámolt arról is, hogy a mintegy kétezer kötetből álló könyvtár mindjobban igénybeveszik a tagok és hogy az egyesület szerb tanulmányt nyitott, melynek igen sok hallgatója van.

A titkári jelentés után Mihajlovics Kója, egyesületi pénztáros tette meg évi jelentését és abból kitérni, hogy noha a múlt évben igen nagy kiadásai voltak az egyesületnek, az évi mérleg mégis igen szép eredményt mutat. Ezután Guttmann Miksa, a központi takarékpénztár vezérigazgatója felolvasta a jelölt listát, mely szerint a vezetőséget a következő személyekből választották: Elnök Jovánovics Szima, Egy megüresedett alelnöki tisztség betöltésére: Koltai Adolf, igazgató dr. Erős László, jegyző Ivánovics Gyura, háznagy Erdős Emil, pénztáros Mihajlovics Koszta. A megüresedett választmányi tagok tisztségét a következőkkel töltötték be: Dr. Wolf Lipót, dr. Pintér Jakab, Fischer Lipót, Budisjn Gyura, dr. Mogin Száva és Stejner Béla. A felügyelő bizottságba Nikolics Ivánt és Berger Dávidot választották.

— o —

— Akiknek a szív működése rendellenes szintén az, akinél a vérnyomás emelkedésének tünetei mutatkoznak, úgy érhet el erőlködés nélkül megfelelő könnyű székélést, ha reggel éhgyomorra egy kis pohár természetes „Ferenc József” keserűvizet iszik. Szívszakorvosok már régen megállapították, hogy a Ferenc József viz szívbillentyűhibáknál és szívelzsírosodásnál is enyhén, biztosan és mindig kellemesen hat.

— Új tisztikart választott a szentai Gazdakör ifjusága. A szentai Gazdakör ifjusága most tartotta meg rendes évi közgyűlését, Hevér Károly elnök vezetésével. Az elnök beszédében beszámolt a múlt év munkásságáról, majd a jelentések ismeretében és elfogadása után, megválasztották az új tisztikart. Elnök: Hevér Károly, ügyvezető elnök: Vámos János, vizsgáló elnök: Piszár Péter, jegyző: Tóth Gyula, pénztárosok: Piszár Mihály és Szeles István, ellenőrök: Hevér Nándor és Kalmár Ferenc, a vizsgáló bizottság tagjai: Csabai Nándor, Boros Lukács, Boros Géza, Polyák Lajos, Polyák Vince, ifj. Burány János, Papp Károly és Csorbai Lajos.

Noviszádi terménytőzsde

A noviszádi terménytőzsde hivatalos lapja, tegnap a következő árakat jegyezte:

Buza: 78 kgos 2 százalék bácskai 127-129, bácskai tiszai 129-131, felsőbánáti 127-129, debánáti 124-126, szerémi 127-129, szlavóniai 129-131.

Rozs: bácskai 120-122,50.

Árpa: bácskai 65-66 kgos 117,50-120, szerémi 65-66 kgos 117,50-120, bácskai és szerémi tavaszi 67-68 kgos 130-135.

Zab: bácskai és szerémi 35-37, szlavóniai 37-39.

Tengeri: bácskai garantált minőség 71-72, bácskai március-áprilisra 73-74, bánáti garantált minőség 68-69, szerémi garantált minőség 71-72, szerémi március-áprilisra 73-74, uszályrakomány márciusra 73-74.

Buzaliszt: bácskai és bánáti nullás gg és g 200-220, kettős 180-200, ötös 160-180, hatos 142,50-152,50, hetes 115-120, nyolcas 87,50-92,50. Szerémi és szlavóniai állomásról nullás gg és g 197,50-207,50, kettős 177,50-187,50, ötös 157,50-167,50, hatos 140-150, hetes 115-120, nyolcas 87,50-92,50.

Buzakörpa: jutazsákokban bácskai és szerémi 32-34, bánáti 31-33, uszályrakomány jutazsákokban 36-38.

Fehérbab: 2 százalék bácskai és szerémi zsák nélkül 132,50-137,50.

Irányzat: Tartott.

Forgalom: Csekély.

— o —

Szombori terménytőzsde

Buza: bácskai Szombor környéki 127,50-130, felsőbácskai 127,50-130, szlavóniai 130-132,50, szerémi 127,50-130, Tisza bácskai 130-132,50, Tisza bánáti 130-132,50, felsőbánáti 127,50-130.

Rozs: bácskai vasut 120-122,50.

Zab: bácskai vasut 36-38, szerémi és szlavóniai 38-40.

Árpa: bácskai 117,50-120, szerémi 117,50-120, bácskai tavaszi 130-135, baranya tavaszi 130-135.

Tengeri: bácskai prompt 71-73, március-áprilisra 72-74, szerémi 71-73, március-áprilisra 72-76.

Bab: szokvány 135-140.

Buzaliszt: nullás gg és g 200-220, kettős 180-200, ötös 160-180, hatos 142,50-152,50, hetes 115-120, nyolcas 87,50-92,50.

Körpa: prompt 32-34.

Irányzat: Szilárdabb.

S P O R T

Sorozatos balszerencse üldözte a jugoszláv főiskolásokat a st. moritzi téli olimpián

Vasárnap befejeződött St. Moritzban az idei főiskolai világbajnokság téli-sport része, amelyen a jugoszláv versenyzők is startoltak. A jugoszláv kiküldöttek kitűnő formában, nagy felkészültséggel álltak ki, de a sorozatos balszerencse elűtötte őket a megérdemelt szép helyezésektől.

Az első balszerencse Heim versenyzőt érte, aki pompás iramban az első helyen vezetett, amikor egy néző elébe ugrott a korlát mögül és az összeköztetés elkerülhetetlen volt. A jugoszláv versenyző felbukott, s ezzel elmaradt biztosnak látszó kitűnő

helyezése. A másik baleset Beblert érte, aki nem messze a cél előtt elejtette botját, amiért leállt, visszament a botért és így csak az ötödik helyre futott be.

A stafétában igen jól szerepelt a jugoszláv csapat. Az óriási konkurrenciában a hatodik helyre futott be, ami igen jó teljesítmény. A klasszikus versenyben Decsmann a nyolcadik helyezést érte el.

A jugoszláv különítmény St. Moritzból Otátrafűre utazott, ahol a téli sportok világbajnoki küzdelmein vesz részt.

A szubotícai alszövetség rágalmazás miatt feljelentést tett támadói ellen

A szubotícai labdarúgó alszövetség igazgatónője, mint jelentették első ülésén megbizta Szedinszki Nesztor főtitkárát, hogy tegyen feljelentést azok ellen, akik az alszövetség közgyűlésén az alszövetséget és Szedinszkit támadták és azzal vádolták a régi vezetőséget, hogy visszaéléseket követett el.

Szedinszki megbízásából Dedics Nikola ügyvéd tegnap benyújtotta a feljelentéseket a szubotícai törvényszéknek, még pedig Vukelics Milan szubotícai tisztviselő, Kulis Ivó és Glasvovi Ljubomir szubotícai alszövetségi funkcionáriusok ellen.

Sportkörökben nagy érdeklődéssel várják az esetleges főtárgyalást, mert hír szerint a feljelentők igazolni kívánják vádaskodásaikat.

A noviszádi Vojvodina közgyűlése

A Vojvodina vasárnap tartotta ezidei rendes évi közgyűlését, amelyen Hadzsi Koszta dr. a napirend előtt kegyeletes szavakkal adózott Öfelsége Egyesítő Vitéz Alekszandar király emlékének, egyben a közgyűlés hódolatát fejezte ki Öfelsége II. Petar király iránt, majd ismertette az egyesület és általában a futballsport nehéz anyagi helyzetét. A titkári jelentésből kitűnt, hogy a Vojvodina az elmúlt esztendőben 35 mérkőzést játszott. Ebből huszat megnyert, döntetlenül végződött öt, elvesztett tíz mérkőzést. Gólarány: 80:59 a Vojvodina

javára. A különböző jelentések és a felmentvény megadása után az alábbi tisztikart választották meg: Elnök Popovics Dáka, ügyvezető elnök dr. Hadzsi Koszta, első alelnök Krsztics Alekszandar, második alelnök Balabusics Mirko, harmadik alelnök Grün Maksz, első titkár Nikolics Bora, második titkár Dobroslavski Mijole, pénztárosok Milovanovics Branko, Glisin Rada és Bogdanovics Dragomir, háznagy Markovics Dusan. Ezenkívül választották még tizenkéttagú választmányt.

A becseji Szlávia közgyűlése

Ismét a régi vezetőséget választották meg

Szaribecsejéről jelentik: A becsei Szlávia vasárnap délelőtt tartotta rendes évi közgyűlését a Venezia féle vendéglőben. A közgyűlés iránt a tagok körében nagy érdeklődés nyilvánult meg. A közgyűlést dr. Bogdanovics Pogdan járási orvos, az egyesület elnöke nyitotta meg, aki üdvözölte a megjelenteket, majd kegyeletes szavakkal emlékezett meg Öfelsége Egyesítő Vitéz Alekszandar király haláláról. Azután az elnök vázolta a klub múlt évi működését, majd Pavlov Trifun első titkár, Szubakov Izidor pénztáros helyettes és Brankovics György Lajos intéző olvasták fel jelentésüket. Végül Osztojics Szlavko a felügyelőbizottság munkájáról számolt be, amely után a közgyűlés a vezetőségnek megadta a felmentvényt.

A jegyzőkönyv hitelesítésére Kuszli Zoltán és Gyuricsin Jova tagokat választották meg, majd az új vezetőségi lista összeállítására jelölő bizottságot küldtek ki, amelynek tagjai Vardics Szevan, Szökő József és Velimirov Mijov voltak. A köz-

gyűlés a jelölőbizottság javaslatára egyhangulag a következő vezetőséget választotta meg:

Elnök ismét dr. Bogdanovics Pogdan lett, alelnökök Szubotícs Györgye szolgabíró és dr. Galambos István, titkár Szladics Zsivko, jegyző Tanurdzics Zsivko, első pénztáros Szubakov Izidor, második pénztáros Rohacs György, intéző Brankovics György Lajos, gondnok Velimirov Mijov, ügyvez. Gyurasevics Vidó, orvos dr. Csólakovics Gligorije. A választmány tagjai: Róth Gáspár, Vojnovics Branislav, dr. Vlahovics Milenko, Witmann Mátyás és Pavlov Trifun. Választmányi helyettesek: dr. Lázics Emil, Osztojics Szlavko, Szvirzev Alekszandar, Szapcssev Milorad. A felügyelő bizottság tagjai: Buzás Ede, Marinkov Szlavko és Szeferovics Alekszandar. A rendező bizottság tagjai: Milovanov Vlada, Kerendzics Milan és Snajdi Béla. Csapatkapitány Vardics Szevan, helyettese Szökő József.

Magyarország győzött a st. moritzi jégkorong-versenyen

St. Moritzból jelentik: A jégkorong diákvilágbajnokságért folyó mérkőzések vasárnapi utolsó napján a magyar csapat 4:1 arányban győzött a svájci csapat ellen és ezzel kivívta a diákvilágbajnoki címet.

A pont verseny eredménye a következő:

1. Magyarország	8 pont	10:4 gólarány
2. Svájc	8 pont	13:8 gólarány
3. Csehszlovákia	6 pont	8:4 gólarány

Tokió és Róma versengnek az 1940 évi olimpiáért

Tokióból jelentik: A nemzetközi olimpiai bizottság a napokban kezdi meg ülését Oslóban. Ezen az ülésen többek között az 1940. évi olimpiád színhelye is szóba kerül. Ezt az olimpiádot Róma és Tokió szeretné megkapni. Tokió ellen szól az hogy a Távolkeleten van. Epen ezért

a japán kormány és Tokió városa egymillió yent szavazott most meg az olimpiai játékok rendezésére.

Ezenfelül a japán gőzöskék a viteldijak lényeges csökkentését határozták el az esetleges olimpiáddal kapcsolatban, hogy a távoli nemzetek részvételét megkönnyítsék.

A kuglázó sport hírei

A noviszádi Miksi Mausz hivatalos hírei. Felkérjük az alábbi játékosokat, hogy ma, kedd este fél 8 órakor okvetlen jelenjenek meg a Kott pályán. Az Orao csapatával játsszunk revansmérkőzést: dr. Wagner, Kott, Marschall, Augusztn, Kler, Szűcs, Koczian, Radó, Firányi, Tóth, Varga, Paul. — Vezetőség.

A noviszádi Napred hivatalos közleményei. Felkértem az alábbi játékosokat, hogy ma, kedden este fél 8 órakor jelenjenek meg a Kott pályán: Fodor, Czírbusz, Schlanz, Turó, Bobák, Dudás, Tobolka, Lackner, Gertner, Herbszt, Griesser, Hanifeld, tartalék: Majláth, Beda, Toltin. — Intéző.

AVALA MOZI, SZUBOTICA
TELEFON 7 CIRIL ES METOD-TÉR 19 TELEFON 7

Hétfő-kedd-szerda

Hangos heti hirdató - Betty Boop burleszk
Az ifjuság és szerelem zenéje

Muzik im Bini

Elragadó bécsi operett. — Főszereplők:
Leo Slezak, Sybilie Schmitz, Wolfgang Liebenauer, Hans Junkermann.

10n: Kleopatra 10n

Minden idők legnagyobb filmje. Monumentális mint BEN HUR

Augusztusban megindul az orosz-román vasúti forgalom

Bukarestből jelentik: A Carentul értesülése szerint a Németország és Románia között folyó kereskedelmi tárgyalások megszakadtak. A román kormány a német javaslatokat elfogadhatatlannak jelentette ki.

Moszkvai hivatalos közlés szerint Szovjetország és Románia között a vasúti összeköttetés helyreállítására megindult tárgyalások befejeződtek. Elhatározták, hogy a két ország között a közvetlen vasúti, személy és árulorgalmat ez év augusztusában újból megindítják.

Becgrádi értéktőzsde

Devizák: kínálat—kereslet dinárokbán: London (egy font) 216,34—214,28, Páris (100 frank) 290,96—289,52, Newyork (100 dollár) 4402,42—4366,10, Genf (100 svájci frank) 1428,03—1421,01, Milánó (100 líra) 375,47—372,39, Prága (100 cs. k.) 184,30—183,27, Berlin (100 márka) 1769,95—1756,08, Bécs (100 schilling) 817,50—807,50, Brüsszel (100 frank) 1029,63—1024,56, Budapest (100 pengő) 375, Amsterdam (100 holland frt.) 2980,32—2965,72, Szaloniki 30, Varsó 834,11—827,61, Madrid 545.

Allampapírok: 2 és fél százalékos ratna steta prompt 389—387, kötés 390—388, 8 százalékos külföldi kölesön 77—75,50, 7 százalékos külföldi kölesön 67,50—67, 4 százalékos agrárkölesön 49,50—48,50, 7 százalékos beruházási kölesön 77—76,50, kötés 76.

Részvények: Narodna Banka 5600—5450, Privilegizált agrárbank 264—262.

Heti keresztrefitvénypályázatunk

részvevői között az alábbi jutalmak közül sorsolunk ki nyereeményeket:

- 1 pár finom női harisnyát, vagy 3 pár férfizoknit a **KLEIN EUGEN cégtől.**
- Egyszeri arckezelés vagy egy doboz „Léda” puder **Kozmetika »Léda«** Noviszád, Kr. Petra 7.
- Gőzondolás 8 hónapos tartóssággal **Thalac Pavie** többszörösen kintenteit fodrászműtermében, Futoski 42.
- 1 télikabátot vagy ruhát 2-5 éves leánynak vagy fiúnak **Papp József** speciális gyermekszabótól, Kralja Petra 15.
- 3 könyvet az **ANTIKVAR MENAHEM PADO** könyvkereskedésből, Kralja Petra 20.
- Egy zseblámpa „Zmaj” elemmel az **ENGL I DRUG** kerékpárszaküzlet és javítóműhelyből, Futaki ut 8.

APRÓHIRDETÉSEK

egy hétköznap, mint vasárnap egy szó 1— dinár, NAGY BETUS 2— dinár. A legkisebb apróhirdetés ára 10— dinár.

A kereset hirdetések ára hasábmilliméterenként
1. a hirdetési oldalra 0-80 dinár
2. a szövegterésben 2-00 dinár.

Többszöri hirdetésnél ismétlődési engedélyt adunk, az álláslekeresők pedig 50% kedvezményben részesülnek. — A február 20-án életbeléptetett új hirdetési adó a hirdetőfelet terheli.

A hirdetések ára kisebb megbízásoknál előre fizetendő, vidékről beküldendő postabélyegben is.

Hirdetéseket a másnapi lapra este 6 óráig, szombaton délután 4 óráig veszünk fel.

APOLLO

Február 11-től

A sziget
(Die Insel)

Főszereplők:
Willu Fritsch, Brigitte Helm

Február 15-től

Bal im Savoy

Abrahám Pál naty operettje Alpár Gitta, Bárony R., H. Járny

Állást keres

Fiatal hentes és mészárossegéd azonnali belézésre állást keres. — Lozányi Károly, Sztara Moravica. 281

Idősebb fodrász február 15-re állást keres. Cim a kiadóban. 301

Drogista segéd, fiatal, kizsoltat katona, 7 éves evakorlattal angroban és detailban, állást keres. — Futó Ferenc, Szubotica, II. Milinkova 6. 45

Kereslet

Jókarban levő használt gyermekkosci megvételre kerestetik. Cim a kiadóban. 322

Keresem moratóriumos nagybankok betétkönyvét, azonnal készpénzzel fizetem. — Szemző Iroda, Szubotica, Antunovicseva ucca 11. 48

Eladó

Jókarban levő „Ganz” 6 lóerős fűrészmotor azonnal eladó. Érdeklődni Noviszád, Kraljice Marije 17 a házmesternél. 302

ELADÓ 3 üléses sötétzöld bélést, gummikerekű (Kölber) csukott kocsi, két üléses gummikerekű hajtókocsi, bécsi parádés száma — kifund állapotban. Cim a szubotical kiadóban. 46

Egy díszes gobelinpárna a **„Ručni rad”** kézmunkaüzletből, Noviszád, Tanurdžić-palota.

Egy darab csavarceruza **KARDOS** könyv-, papir-, irodai és iskola-kereskedéstől, Futaki ut 13. sz.

Érkez napon lótni-futni a kenyér után, Munka után lefeküdni áradtan. bután. Okos ember nem teszi ezt, hiszen jól tudja. Az elitoyott energiát hogyan pótolja? Egy jó ia at húst vásárol **HEMMET FERENCNÉL**. Jó bécsi szeletnek ez mindennél többet ér. Mindenki megeheti ezt, hiszen nem drága. Pontos cím numero 8, Dunavska ulica.

Még ma próbálja ki a 7000 kalóriás Sztrazsba-szenet! Szagtalan, nem kormoz. **Breuer „Vatra” fotolep, Nagulmán** Telefa 30-58.

Főhuzás február 5-27

Ujtási sorsjegyek a főhuzás egész ideje alatt kaphatók a főelárusítónál

LUSTIG LAJOS váltóüzletében Noviszád, Kralja Alekszandra ulica 13.

Egy fényképet a **Foto Iván műteremből** Noviszád, Futoski put 6. I. em.

Egy darab varrógosár a **Tapetarszko Jorgandzsijszko Poduzelye** paplan- és kárpitósüzletéből, Jevrejszka ul. 12.

Beretválás hajvágással, fejmosással vagy női onduláció **Lehoczky Mihály** fodrászműtermében, Jovana Szubotica 23.

Egy krumplyomogép a **Horváth és Prisztay** vaskereskedésből, Futoski put 40

10 különféle Mignon süteményt a **Mignon (Horváth Károly)** cukrászdából, Jevrejszka ucca 15

Beretválás hajvágással **Raffay László** fodrászműtermében, Noviszád, Vilson-tér 8

Gőzondolás 8 hónapos tartóssággal **Jurik Jovan** többszörösen kintenteit fodrászműtermében, Futoski put 16 Telefon 24-29

Női bundaalakítást a legújabb divat szerint vagy javítást **Welker György** szűcsmesternél, Noviszád, Kralja Petra ul. 5.

1 pár finom selyemharisnyát vagy 3 pár férfizoknit **Az olcsó Perepatits-tól** Noviszád, Futaki ut 27.

Beretválás hajvágással **Klemm Ferenc fodrásznál** Noviszád, Safarikova 23.

Egy pár női estélyi cipőt a **Tolveti Gusztáv cipőáruháztól** Noviszád, Kralja Alekszandra ucca 7.

1 darab fényképezőgépet a **Bartica i Drug** fotoszaküzletéből, Dunavska u. 17.

50 kg. tüzfát házhoz szállítva a **Bratya Kraljacsevics cégtől**

Egy kgr. valódi csemege-paprika házhoz szállítva **Hj. Piniér József** bácskogradistai paprikamalmától

Vásárláshor saját érdekében hivatkozók a **Reggeli Újságra!**

A GAVALLÉR ZSIVÁNY: SOBRI JÓSKA REGÉNYE

Írta: Faragó Jenő

(25)

Bogdán Mária felveszi a fátyolt

Silentium!

A zárda pirosköves folyosóján nesztelenül suhantak az árnyak. Hajnalodott. Misére hívta a kedves nővéreket a klastrom kis harangja. Immaculata nővér, a főnöknő benézett minden cellába és minden ajtóban elmondotta az üdvözlést:

— Dicsértessék az Ur!
Gyenge hangok felelték rája:
— Mindörökké ámen!

A boltívek alatt néhány szentkép. A folyosó végén a boldogságos szűz márványból kifaragott szobra. Előtte pislogó méces és egy bokréta virág. Valamelyik nővér tette oda...

A fogadószobában egy ember várakozott türelmetlenül.

— Kedves nővér, nem beszélhetnék a főnöknővel?

Az apáca, anélkül, hogy fölemelte volna tekintetét, halkán felelt:

— A főnökasszony most misén van.
— És mise után?
— A noviciák beöltöztetése következik.
— Hány novicia veszi fel ma a fátyolt?
— Három!... Köztük egy vezeklő!

— Ugy érezte, hogy többet beszélt a kelletténél. Keresztet vetett és halkán elsőhajtott egy fohászt.

A férfi is elhallgatott. Körülnézett a fogadószobában és szemébe ötlött a fekete betűs felírás:

— Silentium!

Ez a csend birodalma. Minden földi láрма, minden tülekedés, hiúság számúzve belőle.

Egy fiatal leány lépett a terembe. Fekete ruhája elrejtette alakját; fejkötője elárulta, hogy még nem öltözött be.

— Kedves nővér! — mondotta szeliden.

Az apáca ránézett és megszólítására a hajnali üdvözléssel felelt:

— Dicsértessék az Ur!...

Végtelen esőnd borult mindenre. A falon egy óra ketyegett, az is letompította lármáját. Az apáca visszafojtotta lélegzetét, a novicia alig mert megszólalni.

— Kedves nővér, — mondotta újra, — a főnöknő hívatott.

— Mindhármukkal beszélni kíván!

— Teresa és Mária künn várnak a folyosón!

A másik két lány is bejött és az apáca úgy intézte a dolgot, hogy meg ne láthassák az idegent.

— Silentium!

Egyik lány sem volt szépség. Finom arcuk sápadt, szemükben kialudt a fiatal-ság tüze.

— Mehetünk? — kérdezte az apáca.

— Mehetünk! felelte egyszerűen, halkán, minden emóció nélkül a két novicia és a vezeklő.

Immaculata cellájában fogadta őket. Le térdeltek eléje és megcsókolták a kezét. Ő lehajolt hozzájuk, megsimogatta az arcukat és jósággal szólt:

— Kejjetek fel!... Ne térdepeljetez elöttem.

Aztán szomorúan megkérdezte őket:
— Elkészültetek, gyermekeim?

Halkán felelték:

— Elkészültünk, kedves nővér!

— Te is elkészültél, Mária leányom?

— Egész éjjel imádkoztam, anyám!

— Most még visszafordulhatsz, leányom! — folytatta a főnöknő.

— Most még kitáru előttem a zárda kapuja. Most még visszamehetsz az életbe, Mária!

A megszólított mély alázattal felelte:

— Vezekelni akarok!

A klastrom tornyának kis harangja élebben kezdett szólni. És a főnöknő imára kulcsolta a kezét:

— Tekints le ránk, óh, legkegyelmesebb Szűz Anya Mária...

A vezeklő utána mondta:

— Szűzanya, Mária!

— Ne vedd meg a mi könnyörgéseinket!

— Ne vedd meg könnyörgéseinket.

Az orgona távoli hangja zengett be a szobába. Minden csupa áhitat és jámborság volt. Mária szeme megtelt könnyekkel; de a vezeklő nem törölte fel őket. Hagyta, hogy végigperegjen az arcán, mintha egy néma kérdésre felelne, végtelen szomorúsággal mondta:

— Nagy az én bűnöm, anyám!

A főnöknő megint megsimogatta az arcát:

— Mi a te bűnöd, leányom?

— Szerettem!

— Szeretni nem bűn!

— És én mégis vezekelni akarok!

Könnyei rácsorogtak az arcára, az ajkára, a nyelvére. Szíve nyugtalanul dobogott:

— Vezekelni akarok!... Vezekelni akarok!...

Immaculata nővér tudta, hogy mily életet hagyott e falakon kívül a vezeklő. Kisgyermekkorra óta ismerte Bogdán Máriát, aki a növendéke volt régebben.

Az apáca hajnali imádsága sejtelmén zsongott körülöttük és Immaculata nővér jósággal szólt meg:

— Ne sirj, Mária!... Ne sirasd világi életedet!

Visszafojtott zokogással felelte a vezeklő:

— Nem azt siratom, kedves nővér!

— Ne sirasd tiszta lelkedet!

— Nem siratom!

— Az Urnak kedvesebb egy megtérő, mint száz, aki sohasem vétkezett!

Apránként felszáradtak a könnyek és amint a nyitott ablakon beosont az aranyos napsugár: a két novicia és a vezeklő szíve is megnyugodott...

(Folytatjuk)

Vegyen részt a Reggeli Újság heti keresztrejtvény pályázatán

Vizsziates: 1. Magyar író és műve, 13. Majd csak nyáron lesz megint, 14. Vad, 15. Egy fém más-salhangzó, 16. Ital, 17. Konyhaművészet id. első betű fölös, 21. Ok, 22. Magánhangzók, 23. Férfi név id., 25. Felebaráti szeretet id., 27. Y C D, 28. Férfi név idegen, hibásan, 29. Csapadék, 30. Rag, 32. Német prepozíció és idegen női név, 34. Svájci város, 36. Házállat, 36a. Helyből, 39. Folyó, 41. Kettős mássalhangzó, 42. Alkoholos ital id., 44. Hasonlatos mássalhangzók, 45. Esmény id., 47. Id. kettős magánhangzó, 48. Orvosság, 51. Tövis id. keverve, 52. Olasz zeneszerző, 54. Egyforma magánhangzó.

Függőleges: 1. Orosz író és műve, 2. Konyha-eszköz, névelővel, 3. Sportcikk, 4. Mesterség, 5. Egy vad mássalhangzó, 6. Francia város, első betű fölös, 7. Abonens keverve, 8. B-vel nő viseli, 10. Növény és női név, 11. Ilyen lap is van, 12. Valaki rámméz, 13. Ázsiai város, 19. Díszítmény id., 20. Egyforma magánhangzó, 26. Jó, ha az

111. számú keresztrejtvény

Közi: Ebinger József (Noviszdád)

	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
13												
14				15							16	
17				18				19		20		
21				22				23				24
25								26				
27							28					
29				30	31		32					33
37	38									40		41
42				43	44					45	46	
47			48	49		50			51			
			52					53		54		55

ember elfáradt, utolsó betű fölös, 31. Betű fon., 33. Színesei, 34. Szérm falubeli, 35. Egy nap közepe, 37. Német tagadás, 38. Egyforma mássalhangzók, 40. Gyümölcs hibásan, 43. Tűzhányó fon. keverve, 46. Ha minden a helyén van, vissza, 50. ...tálm, 51. Tolvaj id. fon., 52. Ur mássalhangzó szlová- kul, 53. Fölkáltás, 55. Betű fon.

A megfejtéseket legkésőbb jövő hétfő este 6 óráig kell eljuttatni a szerkesztőségbe. A megfejtők között értékes jutalmakat sorsolunk ki jövő vasárnapi számunkban.

Keresztrejtvénytervezetet szívesen fogadunk. Kérésük csupán az, hogy a kockák száma függőleges és vízszintes irányban ne legyen több 14-nél. A tervezetet beküldők résztvesznek a rendes heti sor- solásban.

A megfejtő neve és címe:

Felelős szerkesztő és kiadó: Andrée Dezső, Noviszdád, Kralja Petra ulica 30. A kiadóhivatal felelős vezetője: Blazsek Ferenc, Noviszdád Kralja Petra ul. 30. Nyomatott az Urania nyomdai műintézet és kiadóvállalat, Komlós Márton, körforgógépén, Noviszdádon.